

UNIS INSTITUT ZA EKOLOGIJU, ZAŠTITU NA RADU I ZAŠTITU OD POŽARA - ISTOČNO SARAJEVO NAUČNO - ISTRAŽIVAČKI INSTITUT

JIB: 44005714330003; PDV broj: 4005714330003; Matični broj: 01887653;
Žiro račun: 554-013-00000-22-773 Naša Banka; 567-483-11000103-94 Atosbank

Pale, Srpskih ratnika 35, tel: 00387 (0) 57/378-180; 223-732; fax: 378-188 e-mail: unis.institut@yahoo.com, www.unis-institut.com

DOKAZI UZ ZAHTJEV ZA IZDAVANJE EKOLOŠKE DOZVOLE

Broj: 37/25

Objekat: Servis za održavanje i popravku vozila

Nosilac projekta: Mitrić Milenko, Braće Jugovića 32. Šipovo

Lokacija: k. p. br. 945 i 946/2 k. o. Šipovo

Istočno Sarajevo, januar 2025. godine

Istočno Sarajevo 057/378-180	Pale 057/223-732	Višegrad 058/620-073	Vlasenica 056/710-920	Banja Luka 051/218-552
Direktor 065/524-121	Mob. 065/524-121	Mob. 065/888-502	Mob. 065/888-508	Mob. 065/888-504

E-mail adresa : unis.institut@yahoo.com

РЕПУБЛИКА СРПСКА
В Л А Д А
МИНИСТАРСТВО ЗА ПРОСТОРНО УРЕЂЕЊЕ,
ГРАЂЕВИНАРСТВО И ЕКОЛОГИЈУ

Министар за просторно уређење, грађевинарство и екологију на основу члана 67. Закона о заштити животне средине („Службени гласник Републике Српске“, бр. 71/12, 79/15 и 70/20), члана 5. Правилника о условима за обављање дјелатности из области заштите животне средине („Службени гласник Републике Српске“, бр. 28/13, 74/18 и 63/22) и Рјешења о испуњености услова за обављање дјелатности из области заштите животне средине број 3-Е/03 од 05.07.2023. године, **и з д а је**

Л И Ц Е Н Ц У

„УНИС“

Институт за екологију, заштиту на раду и заштиту од пожара, д.о.о.
Источно Сарајево - Пале

Испуњава услове за обављање дјелатности из области заштите животне средине. Ова лиценца важи од **05.07.2023.** године до **05.07.2027.** године. Провјера испуњености услова за обављање дјелатности из области заштите животне средине вршиће се у складу са одредбама Закона о заштити животне средине и Правилника о условима за обављање дјелатности из области заштите животне средине.

Број регистра: **3-Е/03**

Бања Лука: **05.07.2023.** године

UVOD	4
a. OPIS POSTROJENJA I AKTIVNOSTI , UKLJUČUJUĆI DETALJAN OPIS PROIZVODNOG ILI RADNOG PROCESA , TEHNOLOŠKE I DRUGE KARAKTERISTIKE	6
b. OPIS OSNOVNIH I POMOĆNIH SIROVINA, OSTALIH SUPSTANCI I ENERGIJE KOJA SE KORISTI ILI PROIZVODI POSTROJENJE, ODNOSNO PRIKAZ VRSTE I KOLIČINE POTREBNE ENERGIJE I ENERGENATA ZA PROIZVODNI ILI RADNI PROCES	9
v. OPIS STANJA LOKACIJE NA KOJOJ SE NALAZI POSTROJENJE, UKLJUČUJUĆI I REZULTATE IZVRŠENIH INDIKATIVNIH MJERENJA, KOJI OBUHVATAJU STEPEN ZAGAĐENOSTI VAZDUHA, NIVO BUKE, NIVO ZRAČENJA, KVALITET POVRŠINSKIH VODA, NIVO PODZEMNIH VODA, BONITET I NAMJENU ZEMLJIŠTA, KAO I SADRŽAJ ŠTETNIH I OTPADNIH MATERIJA U ZEMLJIŠTU	10
g. OPIS PRIRODE I KOLIČINE PREDVIĐENIH EMISIJA IZ POSTROJENJA U SVE DIJELOVE ŽIVOTNE SREDINE (VAZDUH, VODA, ZEMLJIŠTE), ODNOSNO PRIKAZ VRSTE I KOLIČINE ISPUŠTENIH GASOVA, VODE I DRUGIH OTPADNIH MATERIJA, PO TEHNOLOŠKIM CJELINAMA, UKLJUČUJUĆI EMISIJE U VAZDUH, ISPUŠTANJA U VODU I ZEMLJIŠTE, BUKU, VIBRACIJE, SVJETLOST, TOPLOTU I ZRAČENJE (JONIZUJUĆA I NEJONIZUJUĆA) KAO I IDENTIFIKACIJU ZNAČAJNIH UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU I ŽIVI SVIJET U CIJELINI, KAO I ZDRAVLJE LJUDI ZA VRIJEME IZGRADNJE, REDOVNOG RADA POSTROJENJA ILI OBAVLJANJE AKTIVNOSTI	18
d. OPIS PREDLOŽENIH MJERA, TEHNOLOGIJA I DRUGIH TEHNIKA ZA SPREČAVANJE, SMANJIVANJE, UBLAŽAVANJE ILI SANACIJU ŠTETNIH UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU, PROPISANE OVIM ZAKONOM I DRUGIM PROPISIMA, TRETMAN I UPRAVLJANJE OTPADOM I UPRAVLJANJE NUSPROIZVODIMA, KAO I MJERE U SLUČAJU INCIDENTNI SITUACIJA	23
đ. OPIS OSTALIH MJERA RADI USKLAĐIVANJA SA OSNOVNIM OBAVEZAMA ODGOVORNOG LICA, POSEBNO MJERA NAKON ZATVARANJA POSTROJENJA KOJE MOGU UTICATI NA SPREČAVANJE ILI SMANJIVANJE ŠTETNIH UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU	26
e. OPIS MJERA PLANIRANIH ZA MONITORING EMISIJA U ŽIVOTNU SREDINU, UKLJUČUJUĆI GRANIČNE VRIJEDNOSTI EMISIJA PROPISANE POSEBNIM PROPISIMA, PARAMETRE NA OSNOVU KOJIH SE MOGU UTVRDITI ŠTETNI UTICAJI NA ŽIVOTNU SREDINU I MJESTA, NAČIN I UČESTALOST MJERENJA UTVRĐENIH PARAMETARA	28
ž. OPIS RAZMATRANIH ALTERNATIVNIH RJEŠENJA U ODNOSU NA PREDLOŽENU LOKACIJU I TEHNOLOGIJU, KAO I RAZLOGE ZBOG KOJIH SE ODLUČIO NA PREDLOŽENA RJEŠENJA	29
z. PLAN UPRAVLJANJA OTPADOM IZRAĐEN U SKLADU SA POSEBNIM PROPISOM KOJI REGULIŠE UPRAVLJANJE OTPADOM	30
i. PRILOG	35
NETEHNIČKI REZIME	41

PREDMET	DOKAZI UZ ZAHTJEV ZA IZDAVANJE EKOLOŠKE DOZVOLE
OBJEKAT	Servis za održavanje i popravku motornih vozila
LOKACIJA	k. p. br. 945 i 946/2 k.o. Šipovo
NOSILAC PROJEKTA	Mitrić Milenko, Braće Jugovića 32.Šipovo
TEL / FAX	065 587 201
PROJEKTNIA ORGANIZACIJA	“UNIS” – INSTITUT ZA EKOLOGIJU, ZAŠTITU NA RADU I ZAŠTITU OD POŽARA, ISTOČNO SARAJEVO
DATUM IZRADE	januar 2025. godine
BROJ PROTOKOLA	37/25
U IZRADI DOKAZA UČESTVOVALI	Zvezdana Kajkut, dipl. inž. ekol. Duško Đukić, dipl. inž. tehn. Milan Milišić, dipl. inž. polj. Risto Furtula, dipl. inž. maš. Jelena Zgonjanin, dipl. inž. z. ž. sredine
DIREKTOR INSTITUTA	prof. Đorđe Milišić

UVOD

Postrojenja koja mogu ugroziti životnu sredinu i koja mogu imati negativan uticaj na životnu sredinu stavljaju se pod poseban režim kontrole koja se sprovodi putem:

- uslova propisanih za dobijanje ekološke dozvole;
- obaveza lica odgovornog za rad preduzeća o redovnom dostavljanju svih potrebnih podataka i informacija nadležnim institucijama vezano za ispunjenje propisanih uslova o zaštiti životne sredine;
- sanacionih mjera za sprječavanje zagađenosti i dr.

Na osnovu zahtjeva Investitora **MITRIĆ MILENKA iz Šipova** u čijem vlasništvu je **Servis za održavanje i popravku motornih vozila** lociran **uz regionalni put R I 2109, na zemljištu označenom kao k. p. br. 945 i 946/2 k.o. Šipovo, ul. Prve Šipovačke Brigade bb, Šipovo**, te na osnovu člana 94 Zakona o zaštiti životne sredine ("Sl. glasnik Republike Srpske", br.71/12) i člana 2 Pravilnika o postrojenjima koja mogu biti izgrađena i puštena u rad samo ukoliko imaju ekološku dozvolu ("Sl. glasnik Republike Srpske", br.124/12), člana 5 Pravilnika o postupku revizije i obnavljanja ekoloških dozvola ("Sl. glasnik Republike Srpske", br.28/13 i 104/17), a sa ciljem da se tokom redovne eksploatacije spriječe negativne posljedice po životnu sredinu, **UNIS Institut za ekologiju, zaštitu na radu i zaštitu od požara uradio je:**

DOKAZE UZ ZAHTJEV ZA IZDAVANJE EKOLOŠKE DOZVOLE

Uvid u predočenu projektno - tehničku dokumentaciju te situaciju na terenu, kao i saznanja o karakteristikama radnog procesa koji će se u predmetnom objektu odvijati poslužili su nam kao osnova za izradu predmetnog dokumenta.

Cilj ovih Dokaza je procjena mogućeg uticaja na životnu sredinu navedenog objekta na predmetnoj lokaciji i davanje preporuka u cilju usklađivanja tehničko - tehnoloških rješenja sa zakonski propisanim normama za parametre zagađenja radne i životne sredine.

Uloga Dokaza za izdavanje ekološke dozvole postrojenju, tj. objekata u sistemu zaštite životne sredine je višestruka, ali je primarna i prevashodna preventivna uloga. Dokazi se rade kako bi se zaustavila dalja degradacija životne sredine, spriječio uvoz i uvođenje zastarjelih i tzv. "prljavih" tehnologija i postrojenja, koja su veliki i potencijalno opasni zagađivači životne sredine, kao i da bi se spriječili hemijski ili ekološki incidenti ili udesi širih razmjera.

Prilikom izrade Dokaza uz zahtjev za izdavanje ekološke dozvole rukovodili smo se sljedećim propisima:

- Zakon o zaštiti životne sredine („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 71/12)
- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti životne sredine („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 79/15, 70/20)
- Zakon o zaštiti prirode („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 49/24)
- Pravilnik o postrojenjima koja mogu biti izgrađena i puštena u rad samo ukoliko imaju ekološku dozvolu („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 124/12)
- Zakon o zaštiti vazduha („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 124/12, 46/17)
- Zakon o vodama („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 50/06, 92/09, 121/12 i 74/17)
- Uredba o klasifikaciji voda i kategorizaciji vodotoka („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 42/01)
- Uredba o vrijednostima kvaliteta vazduha („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 124/12)
- Uredba o uslovima za monitoring kvaliteta vazduha („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 124/12)
- Pravilnik o mjerama za sprječavanje i smanjenje zagađivanja vazduha i poboljšanje kvaliteta vazduha („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 3/15, 51/15, 47/16)
- Pravilnik o uslovima za ispuštanje otpadnih voda u javnu kanalizaciju („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 44/01)
- Pravilnikom o uslovima ispuštanja otpadnih voda za područja gradova i naselja gdje nema gradske kanalizacije („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 68/01)
- Pravilnik o uslovima ispuštanja otpadnih voda u površinske tokove („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 44/01)
- Zakon o upravljanju otpadom („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 111/13)
- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o upravljanju otpadom („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 106/15, 16/18, 70/20, 63/21)
- Zakon o zaštiti na radu („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 01/08, 13/10)
- Zakon o zaštiti od požara („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 94/19)
- Pravilnik o kategorijama, ispitivanju i klasifikaciji otpada („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 19/15)
- Pravilniku o izmjenama Pravilnika o kategorijama, ispitivanju i klasifikaciji otpada („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 79/18)
- Pravilnik o metodologiji prikupljanja podatka o otpadu i njihovoj evidenciji („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 71/15)
- Pravilnik o graničnim vrijednostima intenziteta buke („Službeni glasnik Republike Srpske“ br. 2/23).
- Pravilnik o aktivnostima i načinu izrade najboljih raspoloživih tehnika („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj:108/13)

U saglasnosti sa članom 85 Zakona o zaštiti životne sredine ("Sl. glasnik Republike Srpske" br.71/12,79/15,70/20), izrađeni su Dokazi uz zahtjev za izdavanje ekološke dozvole za objekat **Servis za održavanje i popravku motornih vozila Investitora MITRIĆ MILENKA, Braće Jugovića 32. Šipovo** kako bi se u toku redovne eksploatacije, spriječile negativne posljedice na životnu sredinu. Svi zaključci i mjere zaštite koji su proistekli iz ovih Dokaza predstavljaju obavezu koja se mora sprovoditi i ugraditi u plansku dokumentaciju.

a. OPIS POSTROJENJA I AKTIVNOSTI, UKLJUČUJUĆI DETALJAN OPIS PROIZVODNOG ILI RADNOG PROCESA, TEHNIČKE I DRUGE KARAKTERISTIKE

Predmetni objekt – Servis za održavanje i popravku motornih vozila, Investitora MITRIĆ MILENKA nalazi se uz regionalni put (R I 2109) Jezero - Kupres, na zemljištu označenom kao k. p. br. 945 i 946/2 k. o. Šipovo, ul. Prve Šipovačke Brigade bb, Šipovo.

Osnovna djelatnost predmetnog objekta je održavanje i popravka motornih vozila.

Vanjske dimenzije objekta su 6,00 m x 10,00 + 9,00 x 8,60 m, spratnost objekta je Su + P + 1. Objekt je primarno betonski skelet sa ciglenom ispunom, zaštićen toplotnom izolacijom i fasadom. Krov je dvovodni sa blagim nagibima. Ukupna korisna površina servisa iznosi 137,40 m².

S obzirom na namjenu prostora, izvršena je obrada zidova, podova i plafona, kao i stolarije i bravarije u prostoru za rad.

- Konstruktivni sistem objekta čine ab stubovi i grede sa ispunom od opearskih proizvoda,
- Temelji su od ab betona,
- Krovna konstrukcija je dvovodna sa blagim nagibom,
- Vanjska stolarija je od aluminijske bravarije (ostakljena izo staklom),
- Pod je betonska masa (površina, masna boja),
- Zidovi unutrašnjosti servisa su obrađeni keramičkim pločicama, malterisani i krečeni, a skladno namjeni prostora.

U prostoru za rad - servisnoj radionici, prema tehnološkom procesu i usvojenoj tehnologiji rada, raspoređene su određene mašine i uređaji koji se upotrebljavaju za pripreme poslove pregleda, popravki i održavanja vozila.

U naselju u kom se nalazi servis izgrađen je sistem za vodosnabdjevanje, kanalizacioni i elektrodistributivni sistem.

Opis tehnologije rada

U navedenom objektu za servisiranje i popravku motornih vozila, odvijaju se sljedeće radnje:

- Mehanička popravka motora i drugih dijelova putničkih automobila (osim limarskih radova i farbanja karoserije):
  - zamjena ulja u motoru,
  - krpjenje guma vulkaniziranjem i injektiranjem,
  - zamjena guma, balansiranje točkova i sl.

U servisnom prostoru, vrši se dijagnostika svih vrsta automobilskih kvarova, popravkama određenih autodijelova, te zamjena novim, podmazivanje rotirajućih i pokretnih dijelova motornih vozila. Osnovni posao servisera (automehaničara) sastoji se u utvrđivanju i uklanjanju kvarova i oštećenja na motoru. Prilikom servisiranja uglavnom provjeravaju, podmazuju i prilagođavaju dijelove motora, kako bi spriječili mogući nastanak kvarova.

Rutinski pregledavaju svjećice, mehanizme kočenja, podsistem za paljenje, nivo ulja u motoru. Podešavaju signalnu opremu auta. Ispituju položaj motora, pritisak, temperaturu, potrošnju motora, električne i vozne karakteristike. Ako je u pitanju kvar na motoru, nakon što čuju opis smetnji od vlasnika vozila, provjeravaju motor vožnjom ili upotrebom opreme za testiranje. Ako je potrebno, rastavljaju motor te tako ispituju i namještaju sklop ili sistem motora i vozila.

Prije rastavljanja motora obavljaju mjerenje i vizualni pregled motora. Prilikom rastavljanja motora čiste njegove dijelove i zamjenjuju oštećene dijelove te sastavljaju i ispituju cijeli sistem. Najčešći zahvati koje rade na motoru jesu čišćenje i popravak, podešavanje ugla paljenja i popravak mjenjačke kutije.

Ponekad su potrebni i veći zahvati, kao što su brušenje cilindara motora i obnavljanje ležišta motora. Popravljanje kvarove na električnom pokretaču i uklanjanje uzroka nedovoljnog paljenja baterije. Nakon popravka stavljanje motora u probni rad i električko ispitivanje funkcije dijelova.

Prostor za rad, servis, se na kraju radnog vremena čisti od mehaničkih nečistoća i otpadne vode se preko ugrađenog taložnog filtera odvode izgrađenim betonskim kanalom ispred servisa u taložnike sa rešetkom.

Kapacitet radionica po obimu posla je praktično teško definisati, jer to diktira tržište ovih poslova i prisustvo više sličnih radionica (servisa) u bližoj okolini. Evidentno je da je prostor većeg kapaciteta, obezbjeđen taložnikom (slivnikom), separatorom masti i ulja, i svom neophodnom opremom za rad.

Procesna oprema

Predmetni servis za obavljanje poslova održavanja i popravke servisiranja motornih vozila, posjeduje:

1. balanserku snage 1,5 kW
2. montažerku snage 1,5 kW
3. stubne dizalice snage 5,2 kW
4. pneumatsku dizalicu
5. kompresor snage 7,5 kW
6. peglu za vulkanizaciju
7. mašinu za punjenje klima uređaja

Kompresor

Uputstvo za opsluživanje i održavanje su prateći dokumenti koji sadrži:

- uputstvo za puštanje u rad
- zaustavljanje kompresora

Stubna dizalica

Pogonski motor je instalisan na stubu dizalice, sa ugrađenim mikroprekidačem- graničnikom kretanja dizalice. Dizalica je propisno pričvršćena na podlogu sa ugrađenim prihvatnim stopama za podizanje automobila. Komandni prekidači su dostupni za bezbjedno rukovanje. Prekidač za komandovanje je postavljen u zoni radnog mjesta. Prekidači, sklopke, zaštita od kratkog spoja i zaštita od opasnog napona dodira su odabrani prema pogonskim zahtjevima i tehnološkim uslovima u prostoriji. Napojni kablovi su odabrani prema snazi elektromotora - propisno položeni i mehanički zaštićeni.

OPIS INSTALACIJA

Vodovodne instalacije

Snadbjevanje predmetnog objekta autoservisa vodom za piće, sanitarnom i higijenskom vodom riješeno je priključkom na gradsku vodovodnu mrežu opštine Šipovo.

Kanalizacija

Sanitarno - fekalne otpadne vode odvođe se u javni gradski kanalizacioni sistem, a prema Pravilniku o postojanju javne kanalizacije za područja gradova i naselja ("*Sl. glasnik Republike Srpske*", br. 44/01). Oborinske vode sa krovnog pokrivača objekta, kao i vode sa manipulativnih površina preko slivnog, betonskog kanala, odvođe se takođe u pomenutu gradsku kanalizacionu mrežu. Otpadne vode nastale prilikom čišćenja prostora za rad - putem taložnih filtera koji se redovno čiste, odvođe se betonskim kanalom ispred servisa u taložnik sa rešetkom.

Odnosno, na lokaciji postoji izgrađena kanalizaciona mreža u kojoj se odvođe sanitarne i tehnološke otpadne vode. Tehnološke otpadne vode predhodno prolaze kroz taložnik- separator ulja i masti.

Električne instalacije

Od unutrašnjih elektroinstalacija postavljena je opšta rasvjeta, te monofazne i trofazne priključnice za različite potrošače i uzemljenja, i gromobran. Tip svjetiljki je odabran prema namjeni prostora.

Napajanje objekta električnom energijom vrši se preko lokalne elektro mreže. Izvršen je proračun presjeka napojnih vodova, proračun presjeka preopterećenja za dozvoljeni pad napona, zaštita od previsokog napona dodira, efikasnog sistema zaštite, što garantuje normalnu eksploataciju opreme i instalacije u granicama optimalnih vrijednosti. Svi strujni krugovi su zaštićeni odgovarajućim elementima tehničke zaštite (osigurači, bimetalni) što štiti instalaciju od preopterećenja i pojave požara u slučaju kratkih spojeva.

Za zaštitu od atmosferskog pražnjenja na objektu je klasična gromobranska instalacija sa vertikalnim odvodom do uzemljivača od Fe/Zn trake. Iz proračuna otpora rasprostiranja uzemljivača vidljivo je da isti u potpunosti zadovoljava dozvoljeni udarni otpor dat tehničkim propisima. Gromobranska instalacija treba da se kontroliše nakon svake izmjene i popravke i svakog atmosferskog pražnjenja kroz instalaciju na objektu.

b) OPIS OSNOVNIH I POMOĆNIH SIROVINA, OSTALIH SUPSTANCI I ENERGIJE KOJA SE KORISTI ILI KOJU PROIZVODI POSTROJENJE, ODNOSNO PRIKAZ VRSTE I KOLIČINE POTREBNE ENERGIJE I ENERGENATA ZA PROIZVODNI I RADNI PROCES

Osnovne sirovine i pomoćni materijali koji se koriste prilikom rada u servisu za održavanje i popravku motornih vozila, su sljedeći repromaterijali, kao rezervni dijelovi za automobile:

- automobilske gume
- razne vrste zavrtnjeva
- razne vrste šelni
- gumena i plastična crijeva
- motorno ulje
- mašinske masti

S obzirom na vrstu registrovane djelatnosti i obimu rada, ukupan godišnji utrošak osnovnih i pomoćnih sirovina se ne mogu izraziti, ali se mogu dati orijentacioni podaci vezano za ovu potrošnju.

Takođe, neophodno u cilju održavanja higijenskih uslova u prostoru rada upotrebljavaju se i određena sredstva:

- Metle, četke
- Sredstva za održavanje higijene (sapun, tečni vim...)
- Krpe (magične, za pod, za staklo...)
- Dezinfekciona sredstva

Kao energent koji se ubraja u pomoćne materijale, predmetna radnja za pogon svih mašina i uređaja koristi električnu energiju. Snabdjevanje električnom energijom je riješeno prema projektnoj dokumentaciji priključkom na elektro mrežu, uz elektroenergetsku saglasnost izdatu od ovlaštene ustanove.

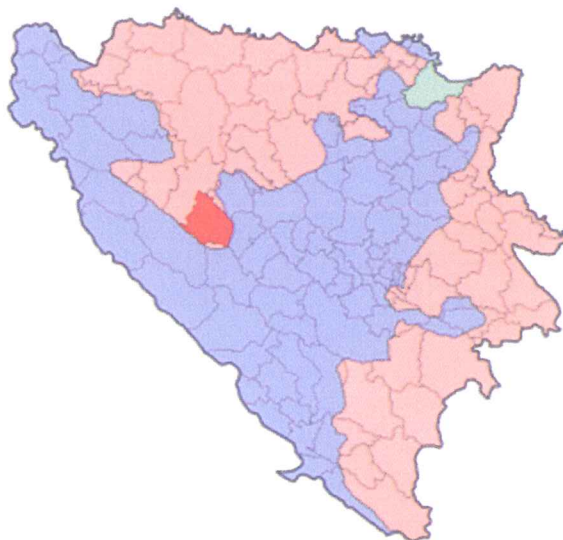
S obzirom da je prostor predmetnog servisa obezbjeđen kako kanalizacionom mrežom, separatorom masti i ulja, slivnim kanalima i sl., pri manipulisanju, odnosno obavljanju ove vrste djelatnosti, primjenjuju se sve neophodne radnje i postupci za smanjenje negativnih uticaja predmetnog servisa na životnu sredinu, i mogući negativni efekti se dovode u prihvatljive granice.

v) OPIS STANJA LOKACIJE NA KOJOJ SE NALAZI POSTROJENJE, UKLJUČUJUĆI I REZULTATE IZVRŠENIH INDIKATIVNIH MJERENJA, KOJI OBUHVATAJU STEPEN ZAGAĐENOSTI VAZDUHA, NIVO BUKE, NIVO ZRAČENJA, KVALITET POVRŠINSKIH VODA, NIVO PODZEMNIH VODA, BONITET I NAMJENU ZEMLJIŠTA, KAO I SADRŽAJ ŠTETNIH I OTPADNIH MATERIJA U ZEMLJIŠTU

Opis predmetnog područja – makrolokacija

U širem geografskom smislu, opština Šipovo nalazi se na 44° 17' stepenu sjeverne geografske širine i na 17° 06' stepenu istočne geografske dužine, u pojasu umjereno kontinentalne klime. U užem geografskom smislu Šipovo se nalazi na jugozapadnom dijelu Republike Srpske, ukupne površine 553 km².

Slika 1 - Geografski položaj opštine Šipovo u Republici Srpskoj (BiH)

Šipovo je brdsko - planinsko područje ispresjecano rijekom Plivom pravcem zapad – istok, vazdušne dužine oko 30 km i rijekom Janj pravcem jug - sjever vazdušne dužine oko 35 km, te manjim rječicama Sokočnicom, Lubovicom, Volaricom. Teren oko ušća rijeke Janj u Plivu je ravničast i brdovit sa nadmorskom visinom od oko 440 metara i on se postepeno diže i prelazi u planinsko područje sa najvišom visinom na jugu planina Vitorog (1906 metara), na sjeveru planina Lisina (1335 metara) na istoku Gorica (1267 m), i na zapadu Čardak (1452 m).

Gradsko urbano područje smješteno je na sjevernom dijelu opštine u slivu navedenih rijeka u kojem živi oko 60 % cjelokupnog stanovništva opštine Šipovo.

Šipovo, u globalno klimatskom pogledu, se nalazi u pojasu umjereno kontinentalne klime, srednja godišnja temperatura iznosi 10 stepeni celzijusa, srednja ljetna temperatura iznosi oko 20 stepeni a srednja zimska temperatura je oko 0 stepeni. Srednja godišnja insolacija je 1800 sati ili prosječno 5 sati dnevno. Prosječna godišnja relativna vlažnost iznosi 85%. Padavine su vrlo bitan klimatski elemenat. Srednja vrijednost padavina je 990 mm godišnje, a prosječan broj dana pod snijegom je 120, a vegetacioni period traje 250 dana.

Maglau Šipovu je česta pojava i prisutna je u velikom broju dana tokom godine. Relativna vlažnost je umjerena. Vjetrovi su česta pojava na južnom dijelu opštine (Janjska visoravan) zbog ukrštanja mediteranske i kontinentalne vazdušne mase, dok je ostalo dio opštine umjereno tih do slabo vjetrovit.

U saobraćajnom smislu preko opštine Šipovo prolaze dva važna komunikacijska pravca dolinom rijeka Pliva i Janj a to su: pravac B. Luka – Šipovo – Kupres i pravac Jezero – Šipovo - Glamoč.

Reljef opštine Šipovo sačinjavaju sljedeće reljefne cjeline:

- Planinski masivi (Vitorog, Plazenica, Ravna Gora, Gorica, Lisina, i Čardak),
- Površi i visoravni (natpoljsko - čuklička, čukličansko - pribeljačka i strojičko - podovska)
- Doline rijeka Plive i Janja.

Reljef predela Šipova najvećim dijelom je građen od sedimentalnih krečnjačkih stijena i dolomita. Krečnjačke površine ispresijecane su brojnim tektonskim pukotinama na kojima su stvorene broje forme reljefa (vrtače, uvale, jame, pećine) među kojima je najpoznatija Vaganska pećina (990 metara nadmorske visine) sa brojnim ukrasima stalaktita i stalagnita.

Vaganska pećina je stavljena pod trajnu zaštitu kao Spomenik prirode (kategorija III) 21. 3. 2013. godine (Odluka o zaštiti Spomenika prirode Vaganska pećina Službeni glasnik Republike Srpske br. 21/13) ukupne površine od 12 ha. Sa svojim podzemnim horizontalnim oblikom karstnog reljefa u nekoliko nivoa i sa koncentracijom i raznovrsnosti pećinskog nakita predstavlja jedan od najznačajnijih podzemnih objekata Republike Srpske. Pećina je istovremeno i stanište nekoliko vrsta slijepih miševa *Barbastella barbastellus*, *Myotis bechsteinii*, *Myotis emarginatus* i *Rhinolophus ferrumequinum* (<http://e-priroda.rs.ba>).

Na području opštine Šipovo nalazi se i Strogi prirodni rezervat "Prašuma Janj" (kategorija Ia) stavljena pod trajnu zaštitu Odlukom o zaštiti Strogog prirodnog rezervata "Prašuma Janj" Službeni glasnik Republike Srpske br. 123/12 od 5. 1. 2013. godine.

Međutim, važno je istaknuti da je Odbor za svjetsku baštinu UNESCO 28. 7. 2021. godine proglasio prašumu Janj prirodnim dobrom svjetskog značaja. Tako se prašuma Janj našla među 15 novih zaštićenih područja iz 6 zemalja (Češke, Francuske, Sjeverne Makedonije, Poljske, Švajcarske i BiH) potpisnica Konvencije UNESCO o zaštiti prirodne i kulturne baštine kao „Iskonske bukove šume Karpata i drugih regiona Evrope“. Prašuma Janj tako postaje prvo prirodno dobro iz BiH koje je uvršteno na Uneskovu listu svjetske baštine. Lokalitet svjetske baštine Unesco „Iskonske bukove šume Karpata i drugih regiona Evrope“ trenutno je najveće serijsko dobro svjetske baštine sa 94 lokaliteta u 18 zemalja. Bukove šume sa visokim udelom starog rasta i stajaćeg i ležećeg mrtvog drveta pružaju idealno stanište mnogim vrstama flore i faune te se procjenjuje da u bukovim šumama ima do 10 000 vrsta životinja.

Na popisu područja planiranih za uspostavu zaštite u planskom periodu Prostornog plana Republike Srpske do 2025. godine, sa područja opštine Šipovo nalaze se i Vitorog sa planiranim nivoom zaštite - Nacionalni park, te Pliva, Janj sa rezervatom Janjske otoke sa planiranim nivoom zaštite kao Zaštićeni prirodni predio.

Mikrolokacija

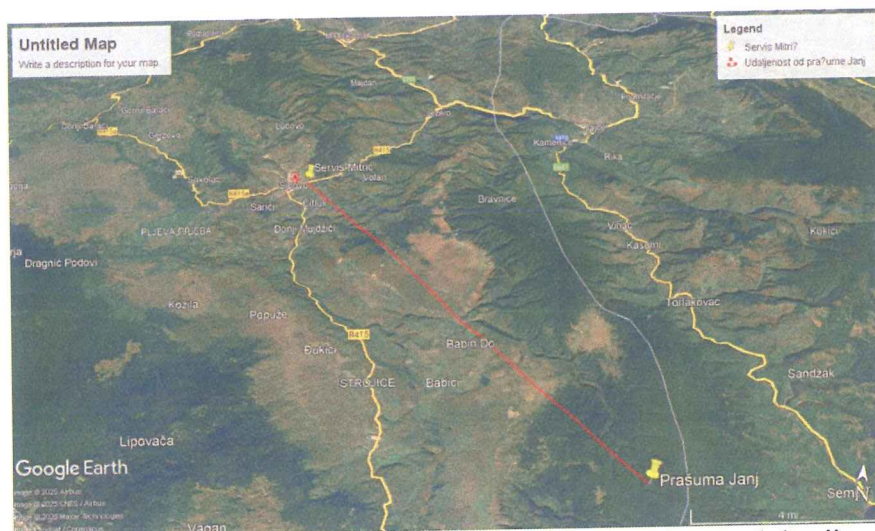

Sl.2. Prikaz lokacije

Servis za održavanje i popravku motornih vozila lociran je u ulici Prve Šipovačke Brigade bb, Šipovo, na parceli označenoj kao k.p. br. 945 i 946/2 k.o. Šipovo. Ulaz u poslovni prostor je izveden sa regionalnog puta R I 2109. Jezero- Kupres. Prilazna saobraćajnica sa pristupnog puta je tvrdo nasuta i uređena tako da je obezbjeđen normalan tok saobraćaja.

Tehnološke vode ne postoje u procesu proizvodnje predmetnog objekta, a voda sa manipulativnih površina i atmosferska voda se slijevaju na okolne zelene površine.

Neophodno je manipulativne površine urediti - učiniti vodonepropusnim (asfaltirati ili betonirati) sa sistemom kanalima sa rešetkama za slijevanje voda do upojnog bunara.

Sl.3. Udaljenost zaštićenih prirodnih dobara od predmetne lokacije

Mjerenje buke

Istraživanja iz domena životne sredine kod eksploatacije objekata ovakve namjene, nedvosmisleno pokazuje da i buka predstavlja jedan od mogućih uticaja na okolni prostor. Emisija prekogranične buke iz objekta i predmetnog prostora, očekuje se u toku rada osnovnih i pomoćnih uređaja prilikom izvođenja uobičajenih aktivnosti karakterističnih za ovakve objekte.

Međutim, obzirom na lokaciju predmetnog objekta, i prirodu aktivnosti koje će se vršiti u radnom prostoru, buka koja se stvara značajno može uticati samo na uslove radne sredine, a njen uticaj na bližu okolinu se ne očekuje u nedozvoljenoj mjeri, pa shodno navedenom, ne predlažu se dodatne mjere zaštite životne sredine od buke.

Mjerenja su izvršena u skladu sa Pravilnikom o graničnim vrijednostima intenziteta buke ("*Sl. glasnik Republike Srpske*", br. 2/23).

Tabela 1. Granične vrijednosti indikatora buke na otvorenom i u zatvorenom prostoru prikazane za dan, veče, noć i dan – veče – noć.

Zona	Namjena prostora	Najviši dopušteni mjerodavni nivo buke			
		L _{day}	L _{evening}	L _{night}	L _{den}
1	Područja namjenjena za odmor, liječenje i oporavak, tiha područja izvan naseljenog područja, uključujući i sve kategorije zaštićenih područja u Republici Srpskoj (nacionalni park, strogi rezervat prirode, posebni rezervat prirode, spomenik prirode, zaštićeno stanište, zaštićeni prirodni pejzaž, zaštićeni kulturni pejzaž, park prirode, park šuma, objekat oblikovane prirode i spomenik parkovske arhitekture)	50	45	40	50
2	Isključivo stambena područja ili tiha područja unutar naseljenih područja (predškolske i školske zone)	55	55	40	56
3	Područja mješovite namjene, odnosno područja većinski stambene namjene	55	55	45	57
4	Područja mješovite namjene, odnosno područja većinski poslovne namjene (poslovno – stambena područja, trgovačko – stambena područja) i područja neposredno uz magistralne i glavne gradske saobraćajnice	65	65	50	66
5	Područja isključivo zanatske, uslužno – trgovačke, sportsko – rekreacione i ugostiteljsko – turističke namjene	65	65	55	67
6	Industrijska, skladišna i servisna područja i transportni terminali	Na granici ove zone buka ne smije prelaziti graničnu vrijednost u zoni sa kojom se graniči			

Zone namjene prostora iz Tabele određuju se na temelju dokumenata prostornog uređenja i Zakona o zaštiti prirode ("*Sl. glasnik RS*" br. 20/14).

Mjerenja su urađena na visini 1.60 m od nivoa terena, na udaljenosti najmanje 3 m, od prepreka koje reflektuju buku na mjestima koja se nalaze na ulazu na predmetnu parcelu. Izmjerene vrijednosti nivoa buke su date u tabeli ispod.

Tabela 2. Izmjerene vrijednosti nivoa buke u životnoj sredini

Mjerna mjesta	Granične vrijednosti buke	Izmjerena buka dB	Mjerna jedinica
MM 1 – ulaz u objekat	65	58,8	dB
MM 2 – rubni dio parcele prema prvom stambenom objektu	65	53,4	
Mjerenje nivoa buke je izvršeno pomoću instrumenta Lutron SL - 4012, Sound Level Meter.			

Komentar dobijenih rezultata:

Prema Pravilniku o graničnim vrijednostima intenziteta buke ("Sl.glasnik Republike Srpske", br.2/23) najviši dopušteni mjerodavni nivo buke za zonu IV iznosi 65 dB, te se zaključuje da nivo buke, prema pomenutom Pravilniku, ne prelazi maksimalno dozvoljeni nivo.

Indikativno mjerenje kvaliteta vazduha

Vazduh je prvi medijum na koji sve emisije imaju direktan uticaj. Zagađenje vazduha nastaje kad koncentracija određenih zagađujućih materija (polutanata) dostigne veličine koje uzrokuju njegovu toksičnost, tj. počinje štetno djelovati na zdravlje ljudi i biljni i životinjski svijet. Zagađivanje vazduha vrši se emisijom štetnih gasovitih i čvrstih materija, koje nastaju najčešće kao rezultat ljudske djelatnosti, ali i emisijom iz prirodnih izvora.

Mjere za sprječavanje ili smanjenje uticaja kvaliteta vazduha na životnu sredinu u Republici Srpskoj su regulisane Uredbom o vrjednostima kvaliteta vazduha ("Sl. glasnik Republike Srpske", br.124/12) koja propisuje granične vrijednosti, tolerantne vrijednosti i granicu tolerancije za zaštitu zdravlja ljudi od zagađujućih materija u vazduhu.

Tabela 3. Granične vrijednosti, tolerantne vrijednosti i granica tolerancije za zaštitu zdravlja ljudi

Period uzimanja srednje vrijednosti mjerenja	Granična vrijednost	Granica tolerancije	Tolerantna vrijednost
Sumpor - dioksid (SO₂)			
Jedan sat	350 µg/m ³	150 µg/m ³	500 µg/m ³
Jedan dan	125 µg/m ³	-	125 µg/m ³
Azot - dioksid (NO₂)			
Jedan sat	150 µg/m ³	75 µg/m ³	225 µg/m ³
Jedan dan	85 µg/m ³	40 µg/m ³	125 µg/m ³
Suspendovane čestice PM₁₀			
Jedan dan	50 µg/m ³	25 µg/m ³	75 µg/m ³
Ugljen - monoksid (CO)			
Maks. dnevna osmočasovna srednja vrijednost	10 mg/m ³	6 mg/m ³	16 mg/m ³
Jedan dan	5 mg/m ³	5 mg/m ³	10 mg/m ³

Dana 03. 01. 2025. god. izvršena su indikativna mjerenja kvaliteta vazduha od strane ovlaštenih lica UNIS Instituta za ekologiju, zaštitu na radu i zaštitu od požara.

Za mjerna mjesta je odabran prostor koji pripada predmetnoj parceli. Izbor mjernog mjesta je definisan kao adekvatan za detektovanje zagađujućih materija (pogodna ruža vetrova i sl.). Mjerenje kvaliteta vazduha izvršeno je na dva mjerna mjesta – na ulazu u predmetnu parcelu i prema najbližem stambenom objektu.

Metode indikativnog ispitivanja su u saglasnosti sa relevantnom Uredbom o vrijednostima kvaliteta vazduha ("Sl. glasnik Republike Srpske", br.124/12). Mjerenje parametara pokazatelja kvaliteta vazduha CO, SO₂, NO₂ izvršeno je pomoću uređaja iBrid MX6, a mjerenje PM₁₀ pomoću uređaja Trotec PC 220.

U narednoj tabeli dati su rezultati analize indikativnog kvaliteta vazduha i granične vrijednosti za izmjerene parametre koje su određene Uredbom o vrijednostima kvaliteta vazduha ("Sl. glasnik RS", br. 124/12).

Tabela 4. Pregled graničnih i izmjerenih indikativnih vrijednosti kvaliteta vazduha na lokaciji

Polutant	Mjerno mjesto 1	Mjerno mjesto 2	Granična vrijednost (µg/m ³)	Jedinica mjere
SO ₂	18,1	17,2	350	(µg/m ³)
PM ₁₀	38,5	30,2	50	(µg/m ³)
NO ₂	20,1	19,4	150	(µg/m ³)
CO	0,3	0,2	10	(mg/m ³)

Komentar rezultata mjerenja:

Na osnovu dobijenih rezultata možemo zaključiti da se koncentracija izmjerenih indikativnih parametara kvaliteta vazduha na predmetnoj lokaciji nalazi dosta ispod maksimalnih graničnih vrijednosti prema Uredbi o vrijednostima kvaliteta vazduha ("Sl. glasnik Republike Srpske", br.124/12).

Kvalitet površinskih i podzemnih voda

Prema ekološkom kvalitetu voda koji se mora održavati ili postići uvođenjem preventivnih mjera i najboljih ekonomski dostupnih tehnologija sve površinske i podzemne vode u Republici Srpskoj su kategorisane na osnovu Uredbi o kategorizaciji vodotoka ("Sl. glasnik Republike Srpske" br. 42/01).

Uredbom o klasifikaciji i kategorizaciji vodotoka definisani su kriterijumi za klasifikaciju i način klasifikacije površinskih i podzemnih voda.

Voda kao resurs se vrednuje: količinom, kvalitetom i položajem. Zbog značaja vode i njenog višenamjenskog korištenja ona uživa posebnu zaštitu i koristi se na način propisan zakonom. Pod kvalitetom vode se podrazumijeva stanje vodnog sistema, izraženo preko fizičko - hemijskih, hemijskih i bioloških pokazatelja, kako vode tako i sedimenta.

Za pogoršanje kvaliteta voda od posebnog značaja je ispuštanje u vodu različitih otpadnih voda, unošenje toplote, radioaktivnih i čvrstih materija. Pri ispuštanju neprečišćenih ili nedovoljno

prečišćenih otpadnih voda u prirodne vode mogu se odmah uočiti promjene kvaliteta površinskih voda. Višestruko je nepovoljan uticaj industrijskih otpadnih voda na životne zajednice vodnih ekosistema, kao i na čovjeka.

U zavisnosti od vrste industrije u otpadnim vodama mogu se naći povećane koncentracije organskih i neorganskih materija, a posebno joni toksičnih metala i novosintetizovanih organskih jedinjenja kojih nikad nije bilo u prirodnim vodama. Zbog ispuštanja otpadnih voda, u vodnim ekosistemima moguće su pojave različitih bolesti, genetske promjene, fiziološke smetnje, fizičke deformacije i uginuće biljaka i životinja. Ulaskom zagađenja u lanac ishrane postoji opasnost povećanja koncentracije opasnih materija u organizmu čovjeka. Neželjene posljedice mogu se primijetiti nakon višegodišnjeg nagomilavanja zagađenja u okolini, kada je već kasno i kada dolazi do trajnog oštećenja ekosistema.

Za prikupljanje sanitarno-fekalnih voda na lokaciji postoji kanalizaciona mreža.

Za prikupljanje i prečišćavanje otpadnih oborinskih voda na lokaciji postoji separator mehaničkih nečistoća (ugrađeni taložni filter koji se redovno čisti);

Tehnološke otpadne vode u predmetnom servisu nema, a otpadna ulja koja se pojavljuju prilikom procesa rada se direktno pomoću usisnog aparata sakupljaju u burad. Potom se odvoze sa mjesta lokacije, a na osnovu sklopljenog Ugovora.

Ukupna dnevna količina otpadnih i fekalnih voda iznosi oko 0,2 m³/dan. S obzirom da je krug predmetnog servisa uređen, tj. betoniran, te postoji betonski kanal sa taložnicima i rešetkom, atmosferske vode koje dopijevaju na krovne površine objekta i manipulativne površine ispred prostora servisa, slivaju se s krova i procjeđuju putem pomenutog kanala i taložnika. Ove vode smatraju se uslovno čistim.

Investitor je dužan da angažuje ovlaštenu organizaciju, koja će izvršiti ispitivanje kvaliteta prečišćenih voda u skladu sa Pravilnikom o uslovima za ispuštanje otpadnih voda u površinske vode ("Sl. glasnik Republike Srpske", br.44/2001), te u skladu sa važećim Pravilnikom o postojanju javne kanalizacije za područja gradova i naselja ("Sl. glasnik Republike Srpske", br.44/01).

Promjene kvaliteta podzemnih voda se ne očekuju, osim u slučaju neadekvatnog zbrinjavanja otpada. Ne očekuje se uticaj na površinske vode sa kojima sanitarne otpadne vode neće imati kontakta obzirom na manipulaciju i način zbrinjavanja.

Bonitet i namjena zemljišta

Zemljište je specifična prirodna tvorevina koja je nastala kao rezultat dejstva niza pedogenetskih (ekoloških) faktora. To su u prvom redu klima, živi organizmi - posebno vegetacija, geološka podloga (matični supstrat), reljef, vrijeme, čovjek i drugi. Čvrsti dio zemljišta sastoji se iz dvije komponente:

- mineralne komponente (90-99%)
- organske komponente-humus (1-10%)

Zemljište kao specifični prirodni sistem sastoji se iz tri faze: čvrste, tečne i gasovite. Plodnost zemljišta je sposobnost zemljišta za proizvodnju definisana sumom zemljišnih svojstava. Ocjena

plodnosti zemljišta može se vršiti na razne načine a jedan od njih je ocjena plodnosti na osnovu boniteta zemljišta. Bonitet (lat. *bonitos* - dobrota) je mjera ili stepen veće ili manje plodnosti nekog zemljišta. Bonitet staništa uslovljen je brojnim i raznovrsnim faktorima staništa:

- edafski faktori
- klimatski i atmosferski faktori
- orografski faktori
- biološki faktori.
-

Prema bonitetu zemljište se dijeli na pet bonitetnih razreda tako da se izuzetno dobro zemljište označava sa I, a veoma loša zemljišta sa V razredom.

Manipulativne površine predmetne lokacije su uređene i vodonepropusne sa sistemom kanala sa rešetkama i ugrađenim separatorom ulje/voda. Predmetni Investitor je u obavezi da sklopi Ugovor za čišćenje i održavanje separatora.

U toku izrade ovog dokumenta nisu vršena ispitivanja sadržaja štetnih i otpadnih materija u zemljištu obzirom da se u samom procesu proizvodnje ne pojavljuju značajne količine otpada.

Iz predmetnog objekta, prema opisu poslova koji će se vršiti u njemu, mogu se očekivati sljedeće vrste otpada: djelom metalni ostaci, otpad od ambalaže, deterdženti, brusni materijali i sl., kućni otpad i slični komercijalni i industrijski otpad.

Do zagađenosti zemljišta može doći usljed odbacivanja organskih i neorganskih otpadaka. U toku rada mora se voditi računa o materijalima koji se pojavljuju kao sekundarne sirovine, poput metalnog otpada koji treba odlagati na posebnu deponiju i koji se odvozi i šalje na preradu od strane krajnjeg korisnika. Sve ostale otpadne materije koje nastaju u procesu rada treba da se odlažu u posebne kontejnere, a potom da se uništavaju kod preduzeća koje je za to ovlašćeno.

Podaci o zaštićenim područjima

Predmetna lokacija ne spada u zaštićeno područje i u neposrednoj okolini se ne nalaze područja predviđena za naučna istraživanja, kao ni arheološka i posebno osjetljiva područja.

Najbliže zaštićeno prirodno dobro predmetnoj lokacije je rijeka Pliva udaljena 1,0 km, Vaganska Pećina na 18 km i Prašuma Janj koja je udaljena 21 km udaljena južno od predmetne parcele (slika 3.)

g) OPIS PRIRODE I KOLIČINE PREDVIĐENE EMISIJE IZ POSTROJENJA U SVE DIJELOVE ŽIVOTNE SREDINE (VAZDUH, VODA I ZEMLJIŠTE), ODNOSNO PRIKAZ VRSTE I KOLIČINE ISPUŠTENIH GASOVA, VODE I DRUGIH OTPADNIH MATERIJALA, PO TEHNOLOŠKIM CJELINAMA, UKLJUČUJUĆI EMISIJE U VAZDUH, ISPUŠTANJE U VODU I ZEMLJIŠTE, BUKU, VIBRACIJE, SVJETLOST, TOPLOTU I ZRAČENJE (JONIZUJUĆA I NEJONIZUJUĆA), KAO I IDENTIFIKACIJU ZNAČAJNIH UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU I ŽIVI SVIJET U CJELINI, KAO I ZDRAVLJE LJUDI ZA VRIJEME IZGRADNJE, REDOVNOG RADA POSTROJENJA ILI OBAVLJANJA AKTIVNOSTI

Identifikacija mogućih uticaja predstavlja analizu odnosa predmetnog objekta sa pratećim sadržajima i životne sredine, gdje se na osnovu utvrđivanja ekoloških potencijala analiziranog prostora i osnovnih odnosa sistema emisija/imisija – uticaj, definišu sve relevantne činjenice za izbor lokacije.

Dosadašnja iskustva u domenu tretirane problematike karakterišu uticaje kao prostorno i vremenski promjenljivu kategoriju. Relativni značaj pojedinih uticaja i njihove granice moraju se posmatrati u granicama realnih prostornih odnosa.

Problem zaštite životne sredine postao je danas jedan od prvorazrednih društvenih zadataka. Danas prisutne negativne posljedice, uglavnom su rezultat pogrešno planirane industrijalizacije, izgradnje stambenih naselja, saobraćajnih sistema, nekontrolisane i neadekvatne upotrebne energije kao i nedovoljnog poznavanja osnovnih zakonitosti iz domena životne sredine.

Predmetni **Servis za održavanje i popravku motornih vozila**, Investitora **MITRIĆ MILENKA iz ŠIPOVA**, bez obzira na sva tehničko - tehnološka rješenja, odnosno korištene radne operacije i opremu, može u određenim situacijama predstavljati izvor zagađenja životne sredine. Uspješnost svakog rješenja u domenu zaštite životne sredine podrazumijeva svestrano sagledavanje i definisanje svih mogućih uticaja.

Uticaj na životnu sredinu predmetnog objekta – **Servis za održavanje i popravku motornih vozila**, Investitora **MITRIĆ MILENKA, Braće Jugovića 32. Šipovo**, može se posmatrati kroz:

- Uticaj u toku redovnog rada objekta
- Uticaj u vanrednim situacijama (akcidenti)

Mogući uticaji u fazi redovne eksploatacije objekata

Uticaj na vazduh

Pod pojmom zagađenje vazduha kao jednog od osnovnih činioca životne sredine podrazumijeva se kvalitativna i kvantitativna izmjena fizičkih, hemijskih i bioloških karakteristika vazduha, koja vodi ka narušavanju zakonitosti funkcionisanja ekosistema, baziranih na poznatim mehanizmima samoregulacije.

U fazi rada predmetnih objekata su mogući sljedeći uticaji na vazduh:

- Emisija materija i gasova koje utiču na kvalitet vazduha (prašina, SO_x, NO_x, CO, CO₂)
- Buka

Emisije izduvnih gasova – moguća su zagađenja vazduha od izduvnih gasova iz vozila koja će dolaziti na lokaciju. Kao produkti sagorijevanja pogonskog goriva, kod pravilnog i potpunog

sagorijevanja javljaju se CO₂ i vodena para i to: CO₂ 71,5 vol. %, a H₂O para 29,5 vol. %. Ove emisije su povremene, u kratkim vremenskim intervalima jer je dinamika posla takva da kada se vrši doprema materijala i pružanje usluga ili vozilo čeka na pružanje usluga, motor je ugašen i tada nema emisija gasova sagorjevanja.

Mogući uticaj u toku rada predmetnog servisa na kvalitet vazduha ne odražava se na pojavi štetnih i opasnih materija u vazduhu u koncentracijama koje bi mogle ugroziti zdravlje čovjeka ili životinja.

Emisija buke - Izvori buke u predmetnom kompleksu će biti uređaji radnih i pomoćnih mašina, te buka vozila koja dolaze/odlaze na predmetnu lokaciju. Buka koju stvaraju uređaji je neznatnog intenziteta, a buka koja nastane dolaskom/odlaskom vozila treba da se posmatra u sklopu ukupnog odnosa koji se formira kao posljedica odvijanja saobraćaja na postojećem magistralnom putu i eksploataciji predmetnog servisa.

Uticaj na površinske i podzemne vode

Voda je jedan od osnovnih činilaca prirodnih faktora te sa svojim fizičko - hemijskim i funkcionalnim karakteristikama predstavlja nezamjenjiv element životne sredine. Prilikom korišćenja vode u različite svrhe dolazi do promjena fizičko - hemijskih karakteristika vode a samim tim i funkcionalnih osobina. Zagađenja površinskih i podzemnih voda javljaju se uglavnom kao posljedica:

- spiranja terena nakon padavina
- neadekvatnog zbrinjavanja otpadnog materijala
- odbacivanja organskih ili neorganskih otpadaka
- prosipanja raznog materijala,
- zagađenja naftom i naftnim derivatima.
- neadekvatnog zbrinjavanja otpadnih voda.

Tokom obavljanja djelatnosti u ovom poslovnom objektu nastaju sljedeće otpadne vode:

- atmosferske vode sa krovova i nemanipulativnih površina se smatraju nezagađenim,
- sanitarne otpadne vode koje po sastavu odgovaraju komunalnim otpadnim vodama,
- tehnološke otpadne vode ne nastaju (u tehnološkom procesu nema uključene vode).

Snabdijevanje objekta sanitarnom i protivpožarnom vodom je sa postojećeg priključka iz lokalnog vodovodnog sistema. Odvođenje sanitarno - fekalnih voda iz objekta je riješeno priključkom na javnu kanalizacionu mrežu.

Zagađenja koja su posljedica eksploatacije su konstantna i prostorno i relativno određena i rezultat su prije svega:

- prosipanja goriva,
- habanja guma i podloge,
- prosipanje tereta,
- proceđivanja tereta,
- odbacivanje organskih i neorganskih otpadaka.

Posljedica odvijanja saobraćaja na manipulativnim površinama je permanentno taloženje štetnih materija na kolovoznoj površini i pratećim elementima, koje se kod pojave padavina ili pranja spiraju. Radi se prije svega o taloženju čestica, ulja i maziva, habanja guma i kolovoza, habanja karoserija i sl.

U vodama koje se slivaju sa kolovoznih površina prisutan je niz štetnih materija u koncentracijama koje su često iznad maksimalno dozvoljenih za ispuštanje u vodotoke. Radi se prije svega o komponentama goriva kao što su ugljovodonici, organski i neorganski ugljenik, jedinjenja azota i dr.

Posebnu grupu elemenata predstavljaju tzv. teški metali kao što su olovo (dodatak gorivu), kadmijum, bakar, cink, gvožđe i nikl. Značajan dio predstavljaju i čvrste materije različite strukture i karakteristika koje se javljaju u obliku taloživih, suspendovanih ili pak rastvorenih materija.

Takođe je moguće registrovati i materije koje su posljedica korišćenja materijala za zaštitu od korozije. Posebnu grupu predstavljaju poliaromatski ugljovodonici (benzopiren) koji su produkt nepotpunog sagorjevanja goriva i korišćenog motornog ulja.

Osnovni odnosi koji su od posebne važnosti za kvalifikaciju mogućih zagađivača mogu se sistematizovati u vidu sljedećih stavova:

- Koncentracije većine zagađivača direktno zavise od trajanja perioda suvog vremena prije kiše, odnosno pranja i od saobraćajnog opterećenja.
- Najveće koncentracije se postižu u prvih desetak minuta trajanja kiše odnosno pranja, a zatim naglo opadaju.
- Koncentracije suspendovanih čestica proporcionalne su intezitetu kiše odnosno pranja i najveće koncentracije su u toku najvećeg protoka.
- rasipanje materijala sa kolovoza u toku suvog perioda usljed vazdušnih strujanja zbog prolaska vozila ne utiču bitnije na povećanje koncentracije.
- Zagađenje površinskih voda oticanjem sa manipulativnih površina mora biti riješeno zatvorenim sistemom, pri čemu se sve skupljene vode prihvataju slivnicima ili linijskim rešetkama i preko taložnika i separatora odvođe do recipijenta.

Iz predmetnog objekta, prema opisu poslova koji će se vršiti u njemu, mogu se očekivati sljedeće vrste otpada: djelom metalni ostaci, otpad od ambalaže, deterdženti, brusni materijali i sl., kućni otpad i slični komercijalni i industrijski otpad.

Tehnološke otpadne vode u predmetnom preduzeću nema, a otpadna ulja koja se pojavljuju prilikom procesa rada se direktno pomoću usisnog aparata sakupljaju u burad. Potom se odvoze sa mjesta lokacije, a na osnovu sklopljenog Ugovora (Ugovor u prilogu ovog dokumenta).

Manipulativne površine predmetne lokacije su uređene i vodonepropusne sa sistemom kanala sa rešetkama i ugrađenim separatorom ulje/voda. Predmetni investitor je u obavezi da sklopi Ugovor za čišćenje i održavanje separatora.

Promjene kvaliteta podzemnih voda se ne očekuju, osim u slučaju neadekvatnog zbrinjavanja otpada. Ne očekuje se uticaj na površinske vode sa kojima sanitarne otpadne vode neće imati kontakta obzirom na manipulaciju i način zbrinjavanja.

Uticaj na zemljište

Jedan od najvažnijih prirodnih resursa i elemenata životne sredine je zemljište. Efekte različitih negativnih uticaja (različiti po vremenu uticaja, porijeklu aktivnosti koje rezultuju negativnim efektima, vremenu trajanja negativnih efekata i sl) možemo podjeliti na:

- Zagađenje zemljišta
- Degradacija zemljišta
- Devastacija zemljišta

Zagađenje zemljišta različitim organskim i neorganskim materijama koje dospijevaju u tlo na prirodan način (atmosferske padavine, aerosedimentacija) ili kao posljedica djelovanja antropogenih činilaca (pesticidi, deponovanje različitih vrsta otpada) neizbježno dovodi do promjene hemizma tla koje dalje utiče na biodiverzitet životne sredine.

Degradacijom dolazi do promjene prirodnih karakteristika zemljišta (geoloških, reljefnih, pejzažnih, kao i bioloških) u procesu prenamjene korištenja tla. Takve promjene su u glavnom trajnog karaktera - narušavanje ekosistema, pejzažnih karakteristika, klimatskih promjena. Devastacija tla, kao krajnji oblik njegove degradacije, uzrokovan je veoma intenzivnim industrijskim i drugim aktivnostima (rudnici, deponije, erozije i dr.) Primjenom savremenih tehnoloških i tehničkih rješenja ovaj se problem djelimično riješava.

Uopšteno, zagađenje koje je posljedica odvijanja proizvodnih procesa po svojoj vremenskoj karakteristici može biti stalno, sezonsko i slučajno (akcidentno). Stalna (sistematska) zagađenja vezana su prvenstveno za obim i strukturu proizvodnje, karakteristike postrojenja, karakteristike manipulativnih površina i klimatske uslove. Radne aktivnosti koje će se odvijati u sklopu predmetnog objekta nemaju negativan uticaj na zemljište oko objekta. Na udaljene slobodne površine zemljišta ovaj objekat nema uticaja. U toku rada predmetnog kompleksa su mogući sljedeći uticaji na zemljište:

- mogućnost zagađenja zemljišta usljed neadekvatnog zbrinjavanja komunalnog otpada.
- nepravilnog odlaganja upotrebljenih pomoćnih sirovina
- curenje / prosipanje naftnih derivata, ulja i maziva na tlo.

Posljedica odvijanja saobraćaja na manipulativnim površinama je permanentno taloženje štetnih materija na kolovoznoj površini i pratećim elementima, koje se kod pojave padavina ili pranja spiraju. Radi se prije svega o taloženju čestica, ulja i maziva, habanja guma i kolovoza, habanja karoserija i sl.

Iz predmetnog objekta, prema opisu poslova koji će se vršiti u njemu, mogu se očekivati sljedeće vrste otpada: djelom metalni ostaci, otpad od ambalaže, deterdženti, brusni materijali i sl., kućni otpad i slični komercijalni i industrijski otpad.

Do zagađenosti zemljišta može doći usljed odbacivanja organskih i neorganskih otpadaka. U toku rada mora se voditi računa o materijalima koji se pojavljuju kao sekundarne sirovine, poput metalnog otpada koji treba odlagati na posebnu deponiju i koji se odvozi i šalje na preradu od strane krajnjeg korisnika. Sve ostale otpadne materije koje nastaju u procesu rada treba da se odlažu u posebne kontejnere, a potom da se uništavaju kod preduzeća koje je za to ovlašćeno.

Tehnološke otpadne vode u predmetnom preduzeću nema, a otpadna ulja koja se pojavljuju prilikom procesa rada se direktno pomoću usisnog aparata sakupljaju u burad. Potom se odvoze sa mjesta lokacije, a na osnovu sklopljenog Ugovora (Ugovor u prilogu ovog dokumenta).

Onečišćenje tla neadekvatnim zbrinjavanjem upotrebljenih pomoćnih sirovina neće predstavljati opasnost po životnu sredinu ukoliko se isti bude adekvatno odlagao do preuzimanja od strane ovlaštenog preduzeća.

Raznovrstan komunalni otpad koji nastaje od aktivnosti zaposlenih se zbrinjava na uobičajen način – postavljanjem kontejnera koji se redovno prazni od strane lokalne komunalne službe.

Manipulativne površine predmetne lokacije su uređene i vodonepropusne sa sistemom kanala sa rešetkama i ugrađenim separatorom ulje/voda. Predmetni investitor je u obavezi da sklopi Ugovor za čišćenje i održavanje separatora.

Mogući uticaji u vanrednim situacijama – pojava akcidenta

Budući da cjelokupan prostor nije izložen poplavama ili eventualnom klizanju terena ili odronu, moguće elementarne nepogode se očituju kroz potencijalnu seizmičku aktivnost terena, a pojava akcidenta se ogleda u mogućnosti izbijanja požara ili nezgode pri radu i druge nezgode.

Opasnost od izbijanja požara će biti prisutna zbog postojanja zapaljivih materija u objektu i izvora uzroka požara. Obaveza Investitora/vlasnika je da preduzme opsežne preventivne mjere zaštite od požara prema važećim standardima i obezbjedi potrebna sredstva za početno gašenje (protivpožarni aparati, hidranti) odnosno brzu lokalizaciju požara, te obučavanje radnika za stručno i bezbjedno rukovanje uređajima i sredstvima za gašenje odnosno lokalizaciju požara.

U slučaju nesreće većih razmjera, potrebno je trenutno obustaviti rad postrojenja i obavjestiti nadležni opštinski organ, te preduzeti mjere u saniranju nastalog akcidenta.

d) OPS PREDLOŽENIH MJERA, TEHNOLOGIJA I DRUGIH TEHNIKA ZA SPRIJEČAVANJE, SMANJIVANJE, UBLAŽAVANJE ILI SANACIJU ŠTETNIH UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU, PROPISANE OVIM ZAKONOM I DRUGIM PROPISIMA, TRETMAN I UPRAVLJANJE OTPADOM I UPRAVLJANJE NUS PROIZVODIMA KAO I MJERE U SLUČAJU INCIDENTNIH SITUACIJA

Osnovni cilj predloženih mjera za smanjenje emisija koje će se javiti na parceli kroz emisiju zagađujućih supstanci, buke i otpada, jeste da se obezbijedi proces rada koji ne ugrožava zdravlje ljudi, ne predstavlja smetnju za ljude i okolinu koji žive na toj lokaciji, floru i faunu, te materijalna i kulturna dobra. Imajući u vidu lokaciju i proces rada te mogućnost incidentnih i akcidentnih situacija u okviru ove analize, uvažavajući sve specifikacije same lokacije u pogledu elemenata životne sredine, definisane su maksimalne mjere zaštite radne i životne sredine.

Mjere za smanjenje emisije tokom rada predmetnog objekta

Mjere za zaštitu vazduha

- Koristiti tehnički ispravne uređaje i opremu kako bi se smanjile emisije zagađujućih materija u vazduh i spriječili incidenti.
- Stalno kontrolisati i obezbijediti odgovarajuće mikroklimatske uslove u objektima
- Za dovoz sirovina obezbijediti tehnički ispravna transportna sredstva koja koriste niskosumporna goriva kod kojih je sadržaj sumpora ispod 1%.
- Za održavanje niskog nivoa buke moraju se vršiti redovna kontinuirana održavanja opreme, tj. radne mašine održavati na nivou koji isključuje pojavu nepotrebnih nivoa buke (vibrirajući limovi, oštećenja, uzglobljenja, ležajevi i dr.)
- U narednom periodu mjerenje buke treba vršiti jednom godišnje ili po nalogu inspektora ili u slučaju pritužbi građana. Mjerenje mora da sprovede Licencirana kuća za obavljanje takve vrste monitoringa.
- Emisija gasova sagorijevanja goriva u motorima vozila svesti na minimum na način da se vozila zadržavaju na platou sa motorom u radu, samo onoliko koliko je neophodno za manevrisanje vozilom;
- Nije dozvoljeno povećavanje kapaciteta ili mijenjanja bilo kojih tehnoloških parametara izvan okvira obrađenih u ovom projektu bez provjere da takvo povećanje kapaciteta ili promjena parametara neće imati negativnih uticaja na životnu sredinu.
- U cilju smanjenja prašine, čistiti i održavati parking i manipulativni prostor, po potrebi kvasiti vodom posebno u ljetnim mjesecima.
- Formirati zaštitno zelenilo obodom parcele kao i zelene površine.
- Sve manipulativne površine kao i interne saobraćajnice moraju biti prekrivene materijalom (asfalt-beton).

Mjere za zaštitu voda

- Deponovanje i prečišćavanje sanitarno - fekalnih otpadnih voda vršiti u skladu Pravilnikom o postojanju javne kanalizacije za područja gradova i naselja ("Sl. glasnik Republike Srpske", br. 44/01) i oborinskih i slivnih otpadnih voda u skladu sa Pravilnikom o uslovima za ispuštanje otpadnih voda u površinske vode ("Službeni glasnik Republike Srpske" br. 44/01);
- Redovno kontrolisati instalacije pitke vode radi izbjegavanja neželjenog prolijevanja te voditi zapise o primjeni vode putem računa o potrošnji, te pravovremeno otkrivati i popravljati kvarove instalacija.

- Sistem odvodnje otpadnih atmosferskih voda (oluci, slivne površine, rešetke i kanale) redovno kontrolisati i čistiti.
- Separator ulja i masti redovno čistiti (po potrebi ili nakon obilnijih padavina) od strane ovlaštene institucije sa kojom Predmetni Investitor mora imati zaključen Ugovor.
- Na lokaciji mora postojati posuda sa adsorbensom (pijesak, ekopor, piljevina).
- U slučaju prosipanja nafte i njenih derivata adsorbensom pokupiti prosutu tečnost što je moguće prije i takav materijal zbrinjavati kao opasan otpad.
- Vršiti redovnu analizu otpadnih voda sa preliva iz separatora – jednom godišnje.
- Tehnološke otpadne vode u predmetnom preduzeću nema, a otpadna ulja koja se pojavljuju prilikom procesa rada direktno pomoću usisnog aparata sakupljati u burad potom odvoziti sa mjesta lokacije, a na osnovu sklopljenog Ugovora za preduzećem koji ima dozvolu za upravljanje takvom vrstom otpada.

Mjere za zaštitu zemljišta

- Na lokaciji ne smije biti nikakvih nekontrolisanih ispuštanja štetnih i opasnih materija na tlo.
- Sva vozila i mehanizacija koja će se koristiti na lokaciji treba da bude na betoniranom ili asfaltiranom platou predviđenom za parking,
- Pridržavati se Plana upravljanja otpadom koji je sastavni dio ovog dokumenta.
- Upotrebljavati kontejnere zatvorenog tipa (posude za zbrinjavanje komunalnog, neopasnog i organskog otpada) i iste postaviti na čvrstu podlogu na lokaciji, za bezbjedno privremeno odlaganje, zaštićenu od atmosferskih uticaja i redovno ih prazniti od strane ovlaštene institucije.
- Sve Ugovore za zbrinjavanje otpada zaključiti sa ovlašćenim institucijama u skladu sa Katalogom otpada ("*Sl. glasnik Republike Srpske*", br.19/15, 79/18) i Zakonom o upravljanju otpadom ("*Sl. glasnik Republike Srpske*", br. 111/13, 106/15, 16/18, 70/20, 63/21).
- Radnici koji vrše sakupljanje komunalnog otpada dužni su rukovati posudama za odlaganje komunalnog otpada tako da se on ne prosipa, ne diže prašina i da se posude za sakupljanje otpada ne oštete.
- Zauljen i zamašćen otpad naftom i naftnim derivatima (ambalaža od ulja i maziva, uljni filteri i filteri goriva, zamašćene krpe itd.) sakupljati odvojeno kao opasan otpad i zbrinjavati od strane ovlašćene institucije, sa kojom Investitor mora imati sklopljen Ugovor.
- U cilju sprječavanja nastajanja otpada, kao i pravilnog tretmana nastalog otpada, potrebno je preduzeti sve radnje i postupke koji su regulisani Zakon o upravljanju otpadom ("*Sl. glasnik Republike Srpske*", br.111/13, 106/15, 16/18, 70/20, 63/21).
- Obezbijediti dovoljne količine adsorbensa u slučaju izlivanja nafte i naftnih derivata. U metalno bure odlagati eventualno nastale količine kontaminiranog adsorbensa i isti predavati ovlaštenim organizacijama za zbrinjavanje date vrste otpada.

Mjere za sprječavanje akcidenta

- Potrebno je sa pristupne saobraćajnice obezbijediti nesmetan prolaz vatrogasnim vozilima do planiranog predmetnog objekta.
- Obaveza Investitora/vlasnika je da preduzme opsežne preventivne mjere zaštite od požara prema važećim standardima i obezbedi potrebna sredstva za početno gašenje (protivpožarni aparati, hidranti), odnosno brzu lokalizaciju požara, te obučavanje radnika za stručno i bezbjedno rukovanje uređajima i sredstvima za gašenje odnosno lokalizaciju požara.

- Obaveza Investitora/vlasnika je da obezbijedi periodične preglede sredstava rada i instalacija, sistema za vodosnadbjevanje, obezbijedi preglede i mjerenja parametara koji utiču na uslove radne sredine, kao i pregled sa aspekta primjenjivosti mjera zaštite životne sredine. Ovaj pregled mora obaviti verifikovana institucija.
- Potrebno je predvidjeti gašenje početnih požara priručnim sredstvima, te je u svim dijelovima objekta potrebno projektovati i izvesti unutrašnju i vanjsku hidrantsku mrežu, u skladu sa Pravilnikom o tehničkim normativima za hidrantsku mrežu za gašenje požara ("*Sl. glasnik Republike Srpske*", br. 39/13).
- Sve mjere zaštite kao što su postavljanje prevoznih i ručnih aparata i ostalih sredstava za gašenje početnih požara, projektovanje vanjske i unutrašnje hidrantske mreže, kao i eventualno druge potrebne mjere, treba obraditi Elaboratom zaštite od požara koji obavezno mora biti sastavi dio tehničke dokumentacije.
- Neophodno je obezbijediti odgovarajuću HTZ opremu (zaštitna odjeća, obuća, rukavice, antifoni i sl.) za radnike i nadzirati njihovu upotrebu, kao i voditi urednu evidenciju o zaštitnoj opremi koja se koristi.
- Rukovanje i održavanje mašina treba sprovoditi prema uputstvima proizvođača. U cilju zaštite bezbjednosti radnika, zaštite radne i životne sredine
- Opasna mjesta potrebno je obilježiti tablama upozorenja.

d) OPIS OSTALIH MJERA RADI USKLAĐIVANJA SA OSNOVNIM OBAVEZAMA ODGOVORNOG LICA, POSEBNO MJERA NAKON ZATVARANJA POSTROJENJA KOJE MOGU UTICATI NA SPRJEČAVANJE ILI SMANJIVANJE ŠTETNIH UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU

Tabela 6. Predložene mjere

Opis mjera	Učestalost
Organizovati obuku svih zaposlenih i voditi zapise o obuci i podizanju svijesti zaposlenih o unapređenju radnih procedura u cilju prevencije zagađivanja.	Svakih 6 mjeseci
Voditi dnevnik u koji se upisuju podaci važni za rad objekta, a naročito podaci o količini i načinu deponovanja produkovanog otpada i potrošnji vode. Sastavni dio dnevnika mora biti: dokumentacija o tehničko - tehnološkoj opremljenosti objekta, količini utrošenih sirovina i pomoćnih materijala, količini utrošene vode i električne energije, podaci o godišnjoj proizvodnji i o preduzetim mjerama po zahtjevima iz ekološke dozvole i eventualno po zahtjevima inspekcije za zaštitu životne sredine i vodoprivredne inspekcije.	Mjesečno i godišnje
Vodomjere i satove za električnu energiju na lokaciji preduzeća redovno očitavati i zapisivati podatke. Vršiti redovne analize podataka o utrošku vode i energije, pratiti efekte provođenja aktivnosti i mjera iz Plana u pogledu smanjenja utroška, te voditi zapise o ovome. Analizirati i ekonomske efekte postignute smanjenjem utroška vode kroz naknade koje se plaćaju.	Svaki mjesec
Nadzirati i voditi zapis o provođenju programa aktivnosti i mjera za sprječavanje curenja vode iz slavina, cjevovoda, opreme. Na bazi ovih dokumenata planirati buduće aktivnosti.	Svaki mjesec
Napraviti sumarni izvještaj o svim prethodno navedenim mjerama za monitoring nastanka otpada i emisija.	Jednom godišnje

Usvajanjem predloženih mjera u pogledu planova i tehničkih rješenja zaštite životne sredine, predmetni investitor ispunjava propisane uslove u skladu sa Zakonom o zaštiti životne sredine ("Sl. glasnik Republike Srpske", br. 71/12, 79/15, 70/20) Zakonom o zaštiti vazduha ("Sl. glasnik Republike Srpske", br.124/11) Zakonom o upravljanju otpadom ("Sl. glasnik Republike Srpske", br.111/13, 106/15, 16/18, 70/20, 63/21) Zakonom o vodama ("Sl. glasnik Republike Srpske", br.50/06, 92/09, 121/12, 74/17) Zakonom o zaštiti prirode ("Sl. glasnik Republike Srpske", br. 49/24) te drugim zakonima koji uređuju oblast zaštite životne sredine i njihovim odgovarajućim podzakonskim aktima.

Radi lakšeg praćenja predloženih mjera za monitoring proizvodnje, nastanka otpada i emisija predlaže se kao dobra praksa vođenje evidencije o primjenjenim procedurama kako je predočeno u tabeli iznad.

Mjere zaštite životne sredine po prestanku rada

Eksploatacija predmetnog postrojenja planirana je sa namjerom njenog dugoročnog funkcionisanja u sklopu predmetnog područja. Shodno tome vremenski termin prestanka rada u ovom trenutku nije predviđen.

Eventualnim prestankom rada, objekti se mogu prilagoditi drugoj poslovnoj namjeni u skladu sa prostorno - poslovnom dokumentacijom opštine i namjenom prostora.

Investitor je obavezan poduzeti sve mjere za sprječavanje uticaja na životnu sredinu po bilo kojem osnovu u smislu kontrolisanog uklanjanja eventualno preostalih onečišćenja i sanacije, odnosno, rekultivacije predmetne lokacije.

U slučaju prestanka rada pogona i nastanka potrebe za potpunim uklanjanjem objekta, obaveza Investitora je da dovede zemljište u prvobitno stanje. Teren lokacije treba rekultivisati (zaravniti sve iskope zemljišta, nanijeti sloj humusa i ozeleniti predmetnu površinu).

e) OPIS MJERA PLANIRANIH ZA MONITORING EMISIJA U ŽIVOTNU SREDINU, UKLJUČUJUĆI GRANIČNE VRIJEDNOSTI EMISIJA PROPISANE POSEBNIM PROPISIMA, PARAMETRE NA OSNOVU KOJIH SE MOGU UTVRDIRI ŠTETNI UTICAJI NA ŽIVOTNU SREDINU I MJESTA, NAČIN I UČESTALOST MJERENJA UTVRĐENIH PARAMETARA

Mjere planirane za monitoring i praćenje emisija se odnose na kontinuirano praćenje emisije nastalih otpadnih gasova, buke, nastalog čvrstog otpada, otpadnih voda, kao i redovno i kontinuirano praćenje potrošnje sirovina i pomoćnih materijala. Sve ove mjere monitoringa imaju za cilj smanjenje emisija zagađujućih materija u vazduh, vodu i zemljište, čime se smanjuje uticaj navedenog postrojenja na životnu sredinu.

Na lokaciji postrojenja je potrebno uspostaviti monitoring svih segmenata životne sredine koji mogu biti narušeni tokom izvođenja radova, kao i u toku eksploatacije, radi postizanja visokog nivoa zaštite životne sredine u cjelini. Za sprovođenje mjerenja potrebno je angažovati za to ovlaštene institucije.

Tabela 7. Plan monitoringa - Mjesta, način i učestalost mjerenja utvrđenih parametara

	Predmet monitoringa	Parametar monitoringa	Mjesto	Vrijeme Stalan/Povremen	Razlog monitoringa određenog parametra
Faza eksploatacije	Kvalitet vazduha	Mjerenje parametara kvaliteta vazduha CO , SO_2 , NO_2 i PM_{10} na lokaciji postrojenja	U krugu objekta	Po nalogu nadležnog Inspektora/u slučaju incidenta	Utvrđivanje uticaja na kvalitet vazduha
	Nivo buke	Izvršiti mjerenje nivoa buke u krugu postrojenja	Na lokaciji objekta	Jednom u dvije godine ili po nalogu nadležnog Inspektora/u slučaju incidenta	Utvrđivanje uticaja buke na životnu sredinu
	Kvalitet vode	Izvršiti analizu voda na određenom emisionom mjestu	Na separatoru prije ispusta	Jednom u dvije godine ili po nalogu nadležnog inspeksijskog organa/ u slučaju incidenta	Utvrđivanje uticaja otpadnih voda na kvalitet površinskih i podzemnih voda
	Kvalitet zemljišta	Fizičko-hemijska analiza zemljišta u skladu sa propisima	Izvršiti analize uzoraka na lokaciji	U slučaju incidentnih situacija ili po nalogu inspekcije	Utvrđivanje uticaja na kvalitet zemljišta
	Odlaganje otpada	Mjesta za odlaganje otpada	Lokacija objekta	Svakodnevno	Izvođač/javno komunalno preduzeće.
	Vrste i ekosistemi	Prisustvo, sastav, brojnost indikatorskih vrsta u skladu sa ekspertskim mišljenjem i uticajem ugrožavajućeg faktora	Okolina predmetnih objekata	Po nalogu nadležne inspekcije	Da se utvrdi uticaj specifičnog zagađivača ili dr. ugrožavajućeg faktora na sastav vrsta i zajednica

S obzirom na proizvodni proces, nije neophodno vršiti monitoring emisije materija koje doprinose narušavanju kvaliteta vazduha (SO_x , NO_x , CO i PM_{10}) osim po nalogu nadležnog inspektora ili u slučaju incidenta.

Kontrola kvaliteta voda je obavezna jednom u dvije godine ili po nalogu inspektora. Mjerenja treba da vrši Licencirana kuća. Ukoliko mjerenja pokažu da kvalitet ispuštene vode ne odgovara zakonskim normama neophodno je zaustaviti ispuštanje vode i ugraditi dodatni sistem za prečišćavanje.

Proces rada na lokaciji ne predstavlja veliki izvor buke. U narednom periodu mjerenje buke treba izvršiti jednom u dvije godine, po nalogu inspektora ili u slučaju pritužbi građana.

Monitoring otpada ima za cilj da utvrdi efikasnost predviđenih preventivnih mjera ublažavanja negativnih uticaja na kvalitet životne sredine te da se identifikuje svaka promjena u novonastaloj životnoj sredini.

Neophodno je voditi evidenciju u koju se upisuju podaci važni za odvijanje radnih procesa, a naročito o uticaju postrojenja na elemente životne sredine, kao što su: količina i način deponovanja otpada po vrstama, količina utrošenih sirovina i pomoćnih materijala, vode i električne energije (ukupno, kao i po jedinici proizvoda), podaci o godišnjoj proizvodnji i preduzetim mjerama po zahtjevima iz ekološke dozvole, inspekcije i nadležnih organa.

Neophodno je voditi uredno evidenciju o čišćenju i uklanjanju otpada koji spadaju u kategoriju **OPASNIH** u skladu sa Pravilnikom o kategorijama, ispitivanju i klasifikaciji otpada ("*Sl. glasnik Republike Srpske*", br.19/15, 79/18). Za ove poslove treba angažovati organizaciju ili ustanovu koja se bavi zbrinjavanjem opasnog otpada.

Ž) OPIS RAZMATRANIH ALTERNATIVNIH RJEŠENJA U ODNOSU NA PREDLOŽENU LOKACIJU I TEHNOLOGIJU, KAO I RAZLOGE ZBOG KOJIH SE ODLUČILO ZA PREDLOŽENA RJEŠENJA

Kod izbora lokacije, Investitor se odlučio za odabranu lokaciju ne prezentujući moguća alternativna rješenja. Izabrana lokacija je rezultat određene procjene za uspješnu eksploataciju predmetnog objekta sa svrhom obavljanja djelatnosti.

S obzirom na položaj lokacije zahvata i radni proces, odnosno nemogućnosti prekograničnog uticaja realizacije zahvata na okolinu i globalnog uticaja na životnu sredinu, ocjenjeno je opravdanim izuzimanje ovog poglavlja iz sadržaja Dokaza.

S obzirom na predviđeno trajanje rada objekta, odnosno, da je predmetni objekat stalnog karaktera, Naručilac se opredijelio za stalno praćenje savremenih tehnologija u izvođenju radnog procesa i sprovođenje svih mjera zaštite životne sredine definisanih ovim dokumentom, a koje proizlaze iz važećih zakona i propisa.

Takođe, s obzirom da slični objekti funkcionišu već duži niz godina, sa svodenjem uticaja na životnu sredinu na prihvatljivu mjeru, rad predmetnog objekta može da ima razvojnu perspektivu na datom području.

z) PLAN UPRAVLJANJA OTPADOM IZRAĐEN U SKLADU SA POSEBNIM PROPISOM KOJE REGULIŠE UPRAVLJANJE OTPADOM

Plan upravljanja otpadom definiše preduslove za uspostavu održivog integralnog sistema upravljanja otpadom na lokaciji. Plan treba bazirati na principima izbjegavanja, vrednovanja (materijalno i energetski) i odstranjivanja otpada. Jedan takav integralni sistem upravljanja otpadom se uspostavlja da se zadovolje prioriteti i to na način da se uspostave mehanizmi za:

- Minimalno nastajanje otpada, posebno svođenje opasnih karakteristika takvog otpada na minimum;
- Smanjenje nastalog otpada po količini, posebno uzimajući u obzir optičaj otpada;
- Tretiranje otpada na način kojim se osigurava povrat sirovine iz njega;
- "Sigurno" odlaganje samo onog preostalog otpada čiji je uticaj na okolinu minimalan.

U skladu sa zakonskom regulativom Zakona o upravljanju otpadom ("Sl. glasnik Republike Srpske", br. 111/13, 106/15, 16/18, 70/20, 63/21) potrebno je izraditi Plan upravljanja otpadom koji tretira otpad iz djelatnosti kojom se bavi predmetni objekat. Nosilac projekta je dužan da se pridržava Plana o upravljanju otpadom, kao i da sklopi ugovore sa vršiocima usluga transporta i konačnog zbrinjavanja otpada.

Na osnovu člana 31, Zakona o upravljanju otpadom ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 111/13, 106/15, 16/18, 70/20, 63/21 i 65/21) ispred Investitora **Mitrić Milenka**, imenovati lice odgovorno za rad predmetnog servisa, kao lice koje će vršiti poslove koordinacije upravljanja otpadom.

Koordinator za otpad, imenovan za odgovorno upravljanje otpadom dužan je da:

- organizuje sprovođenje i ažuriranje plana upravljanja otpadom;
- predlaže mjere prevencije, smanjenja, ponovnog iskorištavanja i reciklaže otpada;
- prati sprovođenje zakona i drugih propisa o upravljanju otpadom i izvještava organe upravljanja.
- da vodi knjigu Evidencije o otpadnim tokovima, vrsti i količini otpada nastalog na lokaciji.

Vođenje zapisnika o tokovima i načinu nastanaka otpada tokom određenog radnog procesa ima za cilj:

- postojanje evidencije o proizvodnji otpada i njegovom kretanju
- uniformisanje opcije odlaganja
- postojanja dokumenta o „lancu odgovornosti“
- usaglašavanje sa propisima
- osiguravanje kompatibilnosti otpada
- osiguranje pravilnog označavanja i etiketiranja kontejnera i vrsta otpada
- vođenje preciznih zapisnika i vršenje redovne inspekcije unutar preduzeća
- Razmotanja opasnosti za zaposlene
- minimaliziranje otpada
- razmatranje mogućnosti reciklaže i ponovne upotrebe određenih komponenti otpada.

Evidencija treba da sadrži podatke o:

- proizvedenom otpadu i uzrocima njihovog nastanka,
- vrstama i količinama otpada
- preuzimanju otpada od strane ovlaštene institucije
- konačnom zbrinjavanju otpada.

Proizvođač otpada će svaku pošiljku otpada evidentirati, a prapatnu dokumentaciju (otpremnice i sl.) čuvati u posebnom registratoru. Na osnovu sačuvanih dokumenata se lako utvrđuje tačna količina otpada i radi plan količina za ubuduće.

Planom se definišu aktivnosti za dugoročni način upravljanja otpadom, mogućnosti njegovog prilagođavanja u slučaju izmjena radnog procesa uz uvažavanje, najčešće, ekonomskih ograničenja. Svrha izrade **Plana upravljanja otpadom** na predmetnoj lokaciji je prikaz tokova otpada od njegovog nastanka, trenutnog zbrinjavanja i konačnog odlaganja, na način najmanjeg mogućeg negativnog uticaja na životnu sredinu.

Plan upravljanja otpadom prema navedenom Zakonu treba da sadrži:

- dokumentaciju o otpadu koji se produkuje u preduzeću ili čije odlaganje obavlja preduzeće (vrsta, sastav i količina otpada);
- mjere koje se preduzimaju radi sprječavanja produkcije otpada;
- odvajanje otpada od otpada koji će se ponovo koristiti;
- skladištenje otpada na samoj lokaciji, načini tretmana i odlaganje

Cilj ovog plana upravljanja otpadom je podsticanje i obezbjeđivanje:

- sprječavanja nastajanja otpada,
- prerade otpada za ponovnu upotrebu i reciklažu,
- smanjenje količine otpada,
- sigurno odlaganje otpada na ekološki prihvatljiv način.

Preduzimanje navedenih ciljeva doprinijeće izbjegavanju ugrožavanja zdravlja ljudi i smanjenju nastanka šteta i zagađenja po životnu sredinu a naročito:

- šteta po vode, vazduh, zemljište, životinje i biljke,
- smanjenju emisija buke i mirisa,
- i drugih štetnih uticaja po prirodu ili mjesta koja su od posebnog interesa.

Podaci o otpadu koji se produkuje (vrsta, sastav, količina otpada)

Klasifikacija otpada se vrši na osnovu vrste otpada koja se može javiti iz procesa rada djelatnosti koju obavlja predmetno postrojenje, a koju je potrebno na odgovarajući način zbrinjavati. Do zagađenosti zemljišta može doći usljed neadekvatnog odlaganja otpada porjeklom iz predmetnog **Servisa za održavanje i popravku motornih vozila, Investitora Mitrić Milenka, Braće Jugovića 32. Šipovo**

Otpadne materije koje nastaju tokom procesa rada treba da se odlažu u kontejnere, a potom da ih odvozi nadležno komunalno preduzeće ili u skladu sa zaključenim Ugovorima i na taj način uklanjaju sa predmetne lokacije.

Tabela 8. Klasifikacija otpada koje će nastajati u krugu predmetnog objekta po Pravilniku o kategorijama, ispitivanju i klasifikaciji otpada ("Sl. glasnik Republike Srpske" br. 19/15, 79/18)

Šifra	Naziv otpada
13	OTPADI OD ULJA I OSTATAKA TEČNIH GORIVA (OSIM JESTIVIH ULJA I ONIH U POGLAVLJIMA 05, 12 I 19)
13 02*	Otpadna motorna ulja, ulja za mjenjače i podmazivanje
13 02 04*	Mineralna hlorovana motorna ulja, ulja za mjenjače i podmazivanje
13 02 06*	Sintetička motorna ulja, ulja za mjenjače i podmazivanje
13 02 07*	Odmah biorazgradiva motorna ulja, ulja za mjenjače i podmazivanje
13 02 08*	Ostala motorna ulja, ulja za mjenjače i podmazivanje
13 05*	Sadržaj separatora ulje/voda
13 05 02*	Muljevi iz separatora ulje/voda
13 05 06*	Ulje iz separatora ulje/voda
13 05 07*	Zauljena voda iz separatora ulje/voda
15	OTPAD OD AMBALAŽE, APSORBENTI, KRPE ZA BRISANJE, MATERIJALI ZA FILTRIRANJE I ZAŠTITNA ODJEĆA, AKO NJE DRUGAČIJE SPECIFIKOVANO
15 01 06	Mješana ambalaža
15 01 10*	Ambalaža koja sadrži ostatke opasnih supstanci ili je kontaminirana opasnim supstancama
15 02 02*	Adsorbenti, filterski materijali, krpe za brisanje, zaštitna odjeća koji su kontaminirani opasnim supstancama
15 02 03	Adsorbenti, filterski materijali, krpe za brisanje i zaštitna odjeća drugačiji od onih navedenih u 15 02 02
16	OTPADI KOJI NISU DRUGAČIJE SPECIFIKOVANI U KATALOGU
16 01	Otpadna vozila iz različitih vidova transporta (uključujući mehanizaciju) i otpadi nastali demontažom otpadnih vozila i od održavanja vozila (izuzev 13, 14, 16 06 i 16 08)
16 01 03	Potrošne gume
16 01 07*	Filteri za ulje
16 01 11*	Kočione obloge koje sadrže azbest
16 01 13*	Kočione tečnosti
16 01 14*	Antifriz tečnosti koje sadrže opasne supstance
20	KOMUNALNI OTPADI (KUĆNI OTPAD I SLIČNI KOMERCIJALNI I INDUSTRIJSKI OTPADI) UKLJUČUJUĆI ODVOJENO SAKUPLJENE FRAKCIJE
20 03	Ostali opštinski otpad
20 03 01	Miješani komunalni otpad
20 03 99	Komunalni otpadi koji nisu drugačije specifikovani

* Svaki otpad označen zvjezdicom smatra se opasnim otpadom

Naziv „Neopasni otpad“ znači otpad iz domaćinstva, kao i drugi otpad koji je zbog svoje prirode ili sastava sličan otpadu iz domaćinstva. Pod **opasnim** otpadom se smatra onaj otpad koji je obilježen u katalogu otpada pod stavkom opasan. Otpad čiji sadržaj je nepoznat smatra se opasnim dok se ne ustanovi da li je taj otpad opasan ili bezopasan.

Opasan otpad se skuplja odvojeno, na način da se onemogućiti zagađivanje i šteta po životnu sredinu. Predaja otpada preduzeću koje je ovlašćeno za sakupljanje opasnog otpada vrši se u skladu sa podzakonskim aktom.

Otpad od ulja i ostataka tečnih goriva (osim jestivih ulja i onih u poglavljima 05, 12 i 19) po Katalogu otpada- šifra 13*, **otpadna motorna ulja, ulja za mjenjače i podmazivanje po Katalogu otpada - šifra 13 02***, **otpad od tečnih goriva po Katalogu otpada - šifra 13 07***, spadaju u grupu **OPASNIH** materija. Te opasne materije će se skupljati u posebne za to predviđene posude, koje će se nabaviti i u kojima će se držati do preuzimanja istih od strane ovlaštene organizacije. Odrediće se posebno mjesto na lokaciji za držanje ovih posuda. Količinu nastalog otpada nije moguće odrediti sve dok ne dođe do njegovog sakupljanja. Predmetni Investitor ima sklopljen Ugovor o preuzimanju ovog otpada sa firmom koja se bave zbrinjavanjem ove vrste otpada (Ugovor u prilogu).

Otpadi koji nisu drugačije specifikovani u katalogu - šifra 16, odnosno šifra 16 01 - Otpadna vozila iz različitih vidova transporta (uključujući mehanizaciju) i otpadi nastali demontažom otpadnih vozila i od održavanja vozila (izuzev 13, 14, 16 06 i 16 08) u ovom slučaju šifra 16 01 07* - filteri za ulje, šifra 16 01 11* - kočione obloge koje sadrže azbest, šifra 16 01 13* - kočione tečnosti, šifra 16 01 14* - antifriz tečnosti koje sadrže opasne supstance, po Katalogu otpada, spadaju u grupu OPASNIH materija te se sakupljaju odvojeno i u posebne za to predviđene posude, koje će se nabaviti i u kojima će se držati do preuzimanja istih od strane ovlaštene organizacije. Odrediće se posebno mjesto na lokaciji za držanje ovih posuda. Količinu nastalog otpada nije moguće odrediti sve dok ne dođe do njegovog sakupljanja. Predmetni Investitor je u obavezi sklopiti Ugovor o preuzimanju ovog otpada sa firmom koja se bave zbrinjavanjem ove vrste otpada.

Sadržaj separatora ulje / voda po Katalogu otpada- šifra 13 05*, ulje iz separatora ulja / voda po Katalogu otpada- šifra 13 05 06*, zauljena voda iz separatora ulje / voda po Katalogu otpada- šifra 13 05 07 *, muljevi iz separatora ulja, pod šifrom 13 05 02* po Katalogu otpada, spadaju u grupu OPASNIH materija.

Čišćenje separatora ulje/voda se vrši po potrebi, a najmanje jednom godišnje. Prilikom čišćenja muljevi će se sakupljati u posebne za to predviđene posude, koje će se nabaviti i u kojima će se držati do preuzimanja istih od strane ovlaštene organizacije. Odrediće se posebno mjesto na lokaciji za držanje ovih posuda.

Predmetni Investitor je u obavezi da redovno provodi čišćenje separatora ulje/voda sa preduzećem koje zbrinjava ovu vrstu otpadate. Količinu nastalog otpada nije moguće odrediti sve dok ne dođe do čišćenja separatora masti, ulja/voda.

Potrebno je voditi urednu evidenciju o:

Datumu čišćenja (separatora ulja, rezervoara)

Količini očišćenih muljeva

Ugovorima i datumu preuzimanja ovog otpada od nadležnih institucija.

Otpad od ambalaže, po Katalogu otpada sa šifrom 15 01 10* - ambalaža koja sadrži ostatke opasnih supstanci ili je kontaminirana opasnim supstancama predstavlja opasan otpad i kao takav neophodno ga je posebno odvajati i skladištiti u za tu svrhu namjenjene posude sa poklopcima do momenta

preuzimanja istih od strane ovlaštenog preduzeća za rukovanje i zbrinjavanje opasnog otpada. Prema navedenom, Predmetni Investitor je u obavezi sklopiti Ugovor o preuzimanju ovog otpada sa organizacijom koja se bave zbrinjavanjem ove vrste otpada.

Održavanjem higijene radnika zaposlenih na lokaciji kao i posjetilaca, održavanjem i čišćenjem radnih prostorija neminovno nastaje komunalni otpad. Komunalni otpaci, nisu opasni po ljudsko zdravlje, ali je neophodno vršiti njihovo redovno uklanjanje sa mjesta sakupljanja zbog truljenja i smrada i u kratkim vremenskim intervalima transportovati do mjesta dispozicije.

Na predmetnoj lokaciji će biti postavljeni namjenski kontejneri za ovu namjenu i javno komunalno preduzeće će vršiti odvoz komunalnog otpada.

Radnici koji vrše sakupljanje komunalnog otpada dužni su rukovati posudama za odlaganje komunalnog otpada tako da se on ne prosipa, ne diže prašina i da se posude za sakupljanje otpada ne oštete. Ukoliko dođe do prosipanja otpada prilikom sakupljanja od strane radnika komunalnog preduzeća isti su dužni taj otpad ukloniti.

Neophodno je voditi uredno evidenciju o čišćenju i uklanjanju otpada koji spadaju u kategoriju OPASNIH u skladu sa Pravilnikom o kategorijama, ispitivanju i klasifikaciji otpada ("Sl. glasnik Republike Srpske", br.19/15, 79/18). Za ove poslove treba angažovati organizaciju ili ustanovu koja se bavi zbrinjavanjem opasnog otpada.

U cilju sprječavanja nastajanja otpada, kao i pravilnog tretmana nastalog otpada, potrebno je preduzeti sve radnje i postupke koji su regulisani Zakon o upravljanju otpadom ("Sl. glasnik Republike Srpske", br.111/13, 106/15, 16/18, 70/20, 63/21).

Mjere koje se preduzimaju radi sprječavanja produkcije otpada

Cilj mjera za upravljanje otpadom je osiguranje uslova za sprječavanje nastajanja otpada, omogućavanje prerade otpada za njegovu ponovnu upotrebu, izdvajanje korisnih materijala i njihovo korištenje za proizvodnju energije kao i sigurno odlaganje otpada koji se ne može koristiti.

Upravljanjem otpadom treba se osigurati:

- minimalno nastajanje otpada, odnosno, smanjenje ili uklanjanje njegovih opasnih karakteristika,
- smanjenje nastanka otpada po količini,
- selektivno prikupljanje otpada,
- poduzimanje svih neophodnih mjera koje osiguravaju privremeno i konačno odlaganje otpada bez ugrožavanja zdravlja ljudi i bez stvaranja štete ili uzrokovanja značajnijeg rizika po okoliš.

Mjere upravljanja otpadom koje se moraju primjenjivati su sljedeće:

- za preuzimanje opasnog otpada sklopiti Ugovor o preuzimanju i zbrinjavanju na odgovarajući način,
- komunalni otpad redovno prikupljati u kontejnere i prema Ugovoru sa ovlaštenom organizacijom, osigurati njihovo redovno odvoženje na komunalnu deponiju.
- raspoloživa tehnička sredstva održavati i spriječiti moguća zagađenja koja mogu nastati uslijed neispravnosti u toku izgradnje i eksploatacije,

- vanjske površine održavati urednim.
- Proizvođač otpada obavezan je da vodi svakodnevnu evidenciju o vrsti i količini produkovanog otpada po vrstama, za čije zbrinjavanje je odgovoran.

U cilju smanjenja negativnog uticaja otpada na životnu sredinu obavice se sljedeće:

- redovno prazniti kante(kontejnere) za komunalni i ostali otpad,
- ako se ne posjeduje Ugovor sklopiti sa ovlaštenim organizacijama za zbrinjavanje pojedinih vrsta otpada,
- držati uredne radne površine.
- sva mjesta na lokaciji na kojima se privremeno skladišti otpad označiti trajnim, jasno uočljivim i na maternjem jeziku pisanim oznakama.
- sve kontejnere i burad za skladištenje opasnog i neopasnog otpada označeni tipom i nivom opasnosti otpada

i) PRILOZI

- Lokacijski uslovi za izgradnju individualnog stanbenog objekta broj: 05-364-31/24 od 13.06.2024 izdatih od strane Opštine Šipovo, Odjeljenje za urbanizam I stanbeno-komunalne poslove
- List nepokretnosti broj: 21.54-952.4-1-775/2024-1 od 18.11.2024 godine, Republička uprava za geodetske i imovinsko – pravne poslove Banja Luka, Područna jedinica Šipovo.
- Kopija katastarskog plana, br.21.54-952.4-2-158/2023-1 od 23.10.2023.godine, Republička uprava za geodetske i imovinsko – pravne poslove Banja Luka, Područna jedinica Šipovo.

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ОПШТИНА ШИПОВО
НАЧЕЛНИК
ОПШТИНСКА УПРАВА
Одјељење за урбанизам
и стамбено-комуналне послове

Број: 05-364-31/23
Датум: 13.06.2024.

Одјељење за урбанизам и стамбено-комуналне послове Општине Шипово, на захтјев инвеститора Миленка Митрића из Шипова, Браће Југовића 32, за издавање локацијских услова за изградњу индивидуалног стамбено-пословног објекта у Улици Прве шиповачке бригаде у Шипову, на основу члана 60. став 1. Закона о уређењу простора и грађењу ("Службени гласник Републике Српске", бр. 40/13, 106/15, 3/16 и 84/19), издаје

ЛОКАЦИЈСКЕ УСЛОВЕ

за изградњу индивидуалног стамбено-пословног објекта
у Улици Прве шиповачке бригаде у Шипову

I – Подаци о локацији:

1. Земљиште означено као к.п. бр. 945 и 946/2, к.о. Шипово, уписаном у лист непокретности бр. 908 на име власника Миленка (Јово) Митрића,
2. Улица Прве шиповачке бригаде, општина Шипово.

II – Подаци о објекту:

1. Врста објекта/радова: изградња индивидуалног стамбено-пословног објекта,
2. Карактер објеката: трајни,
3. Хоризонтални габарити: 6,00 x 10,00 + 9,00 x 8,60 м,
4. Спратност: Су+Пр+1,
5. Приступ на јавни пут: Улица Прве шиповачке бригаде, односно регионални пут Р-1 2109, дионица Језеро – Шипово.

III – Саставни дио локацијских услова чине:

1. Стручно мишљење и урбанистичко-технички услови за изградњу индивидуалног стамбено-пословног објекта, на земљишту означеном као к.п. бр. 945 и 946/2, к.о. Шипово, у Шипову, бр. 556/24, април 2024. године, "НKP CONSULTING" д.о.о. Бања Лука (лиценца бр. ПЛ-2706/2021, од 28.09.2021. године), овјерени од стране овог органа дана 13.06.2024. године;
2. Копија катастарског плана, бр. 21.54-952.4-2-158/2023-1, од 23.10.2023. године, Републичка управа за геодетске и имовинско-правне послове Бања Лука, Подручна јединица Шипово;
3. Сагласности на локацију:
- Мишљење-сагласност, бр. 02-562/23, од 23.08.2023. године. Јавно комунално предузеће "Шипово" д.о.о. Шипово;

- Сагласност на локацију, бр. 2-2023-493 (4560/24), од 03.04.2024. године, Мјешовити холдинг "ЕРС" – МП а.д. Требиње, ЗП "Електрокрајина" а.д. Бања Лука;
- Сагласност на локацију, бр. 1-05-21492-1/24, од 02.04.2024. године, "Мтел" а.д. Бања Лука, Извршна јединица Бања Лука;
- Смјернице за издавање сагласности, 01-03-ПЗ-5323/23, од 06.11.2023. године, Јавно предузеће "Путеви Републике Српске" д.о.о. Бања Лука;
- Сагласност власника сусједне парцеле (Јован Пајчић), од 04.06.2024. године;
- Сагласност власника сусједне парцеле (Десанка Пајчић), од 05.06.2024. године.

IV – Локацијски услови важе до измјене важећег или доношења новог документа просторног уређења, а уколико инвеститор не поднесе захтјев за издавање грађевинске дозволе у року од годину дана од дана издавања локацијских услова, прије подношења захтјева дужан је затражити увјерење да издати локацијски услови нису промијењени.

V – Контролу издатих локацијских услова врши надлежна урбанистичко-грађевинска инспекција.

Самостални стручни сарадник
за просторно уређење
Јелена Кнежић, дипл.инж.арх.

ДОСТАВИТИ:

1. Подносилац захтјева
2. Урбанистичко-грађ. инспекција
3. Евиденција
4. А/А

НАЧЕЛНИК ОДЈЕЉЕЊА

Дарко Антић

ПРЕУЗЕТО ЛИЧНО
ДАНА 14.06.2024. ГОДИНЕ

РЕПУБЛИКА СРПСКА
РЕПУБЛИЧКА УПРАВА ЗА ГЕОДЕТСКЕ
И ИМОВИНСКО-ПРАВНЕ ПОСЛОВЕ
БАЊА ЛУКА
ПОДРУЧНА ЈЕДИНИЦА ШИПОВО

Општина: Шипово
Катастарски срез: Шипово
Катастарска општина: Шипово
Број: 21 54-952.4-1-775/2024-1
Датум: 18.11.2024

На основу члана 70. Закона о премјери и катастру Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" број 6/12), на захтјев МИТРИЋ МИЛЕНКО издаје се

ЛИСТ НЕПОКРЕТНОСТИ
број: 908

А лист
Подаци о земљишту

Број парцеле	Подброј парцеле	Број зграде	Плани Скина	Потес или улна и кућни број	Начин кориштења	Покривина (м2)	СП	Датум уписа Број уписа	Број захтјева Вријеме подношења
945	0	1	11 3	Жабњак	Стамбени објекат	42			
945	0	0			Двориште	225			
946	2	0	11 3	Надлуг	Њива 2. класе	148	132/2023		

Укупно: 415 м2

Б лист
Подаци о имаоцу права на земљишту

ЈМБГ или ЈИБ	Име или назив имаоца права Адреса, мјесто	Врста права	Обим права
1405970104309	Митрић (Јове) Миленко Шипово, Шипово, Браће Југовића 32	Својина	1/1

А1 лист
Подаци о згради и посебним дјеловима зграде

Број подулошка	Број парцеле	Подброј парцеле	Број зграде	Објекат Бр. улаза	Основ изградње Начин кориштења	Посебан део зграде Година изградње	Спратност Покривина (м2)	Упис бр. Датум уписа	СП
1	945	0	1	1	Нема дозволу Стамбени објекат		1 42		

Б1 лист

Подаци о имаоцу права на згради и посебним дијеловима зграде

ЈМБГ или ЈИБ	Име или назив имаоца права Адреса, мјесто	Врста права	Обим права	Број подулошка
--------------	--	-------------	------------	----------------

Страна 1/2

Б1 лист

Подаци о имаоцу права на згради и посебним дијеловима зграде

ЈМБГ или ЈНБ	Име или назив имаоца права Адреса, мјесто	Врста права	Обим права	Број подуложка
1405970104309	Митрић (Јовс) Миленко Шипово, Шипово, Браће Југовића 32	Својина	1/1	1

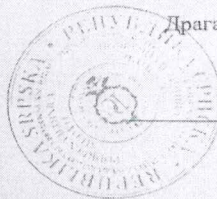
В лист

Терети и ограничења

Редни број уписа	Број парцеле	Број зграде	Посебан део зграде	Подуложак	Вриједност терета	Број, датум и час пријема захтјева Примједба
Тип терета или ограничења / Опис терета или ограничења на непокр.						
1	945	1 (Подул. 1)				21.01.2021 9;
Забилежба БЕЗ ОДОБРЕЊА ЗА ГРАЂЕЊЕ.						

Накнада за овај ПРЕПИС је наплаћена на основу члана 2. став 1. и став 3. Закона о накнадама за вршење услуга премјера и коришћење података катастра непокретности и катастра земљишта ("Службени гласник Републике Српске", број 92/09) и тачке 2. став 1.к) података 2. Одлуке о висини накнаде за коришћење података премјера и пружања услуга Републичке управе за геодетске и имовинско-правне послове ("Службени гласник Републике Српске, број 18/12"), у износу од 30 КМ.

Шеф подручне јединице
 Драган Ђоћкало, дипл. правник

Драган Ђоћкало

РЕПУБЛИКА СРПСКА
 РЕПУБЛИЧКА УПРАВА ЗА ГЕОДЕТСКЕ
 И ИМОВИНСКО-ПРАВНЕ ПОСЛОВЕ
 БАЊА ЛУКА
 ПОДРУЧНА ЈЕДИНИЦА ШИПОВО

Катастарска општина: Шипово
 Број плана: 11
 Номинатура листа: -
 Размера плана: 1:1000

УР БРОЈ: 21.54.952.4-2-158/2025-1
 ДАТУМ: 23.10.2025

КОПИЈА КАТАСТАРСКОГ ПЛАНА
 Размера 1:1000

ПОДАЦИ О НОСИОЦИМА ПРАВА				
П/Л/ЛН	Назив	Адреса	Право	Удео
908	Миле Милошевић	Шипово, Црњева, Браће Југовића 32	Својина	100

ПОДАЦИ О ПАРЦЕЛАМА				
П/Л/ЛН	Парцела	Назив	Површина [m ²]	
908	945	Дворана	225	
908	945	Стабилни објект	42	
908	946/2	Њива 2. класе	148	

Издана на
 Српски Сајам

NETEHNIČKI REZIME

Na osnovu zahtjeva Investitora **MITRIĆ MILENKA, Braće Jugovića 32. Šipovo** u čijem vlasništvu je predmetni **Servis za održavanje i popravku motornih vozila** lociran uz regionalni put R I 2109, **na zemljištu označenom kao k. p. br. 945 i 946/2 k. o. Šipovo, ul. Prve Šipovačke Brigade bb, Šipovo**, te na osnovu člana 94 Zakona o zaštiti životne sredine ("Sl. glasnik Republike Srpske", br.71/12) i člana 2 Pravilnika o postrojenjima koja mogu biti izgrađena i puštena u rad samo ukoliko imaju ekološku dozvolu ("Sl. glasnik Republike Srpske", br.124/12), člana 5 Pravilnika o postupku revizije i obnavljanja ekoloških dozvola ("Sl. glasnik Republike Srpske", br.28/13 i 104/17), a sa ciljem da se tokom redovne eksploatacije spriječe negativne posljedice po životnu sredinu, **UNIS Institut za ekologiju, zaštitu na radu i zaštitu od požara uradio je** Dokaze uz zahtjev za izdavanje ekološke dozvole.

Uvid u predočenu projektno - tehničku dokumentaciju te situaciju na terenu, kao i saznanja o karakteristikama radnog procesa koji se u predmetnom objektu odvijaju, poslužili su nam kao osnova za izradu predmetnog dokumenta. Za potrebe utvrđivanja postojećeg stanja životne sredine kao i stepena zagađenja izvršena je valorizacija terena u smislu indikativnih mjerenja, kvaliteta vazduha i nivoa buke, identifikacija mogućih prirodnih i kulturno historijskih vrijednosti prostora i drugih značajnih pokazatelja stanja životne sredine.

Osnovna djelatnost predmetnog objekta je održavanje i popravka motornih vozila.

U navedenom objektu za servisiranje i popravku motornih vozila, odvijaju se sljedeće radnje:

- Mehanička popravka motora i drugih dijelova putničkih automobila (osim limarskih radova i farbanja karoserije):
  - zamjena ulja u motoru,
  - krpljenje guma vulkaniziranjem i injektiranjem,
  - zamjena guma, balansiranje točkova i sl.

Kapacitet radionica po obimu posla je praktično teško definisati, jer to diktira tržište ovih poslova i prisustvo više sličnih radionica (servisa) u bližoj okolini. Evidentno je da je prostor većeg kapaciteta, obezbjeđen taložnikom (slivnikom), separatorom masti i ulja, i svom neophodnom opremom za rad.

Manipulativne površine predmetne lokacije su uređene i vodonepropusne sa sistemom kanala sa rešetkama i ugrađenim separatorom ulje/voda. Predmetni Investitor je u obavezi da sklopi Ugovor za čišćenje i održavanje separatora.

Predmetna parcela se nalazi na oko 1000 m najmanje vazdušne udaljenosti sjeverno od rijeke Plive, a najbliži stambeni objekti su na 6,4 m vazdušne udaljenosti istočno od predmetne lokacije.

Predmetna lokacija ne spada u zaštićeno područje i u neposrednoj okolini se ne nalaze područja predviđena za naučna istraživanja, kao ni arheološka i posebno osjetljiva područja.

Najbliže zaštićeno prirodno dobro predmetnoj lokacije je rijeka Pliva na cca 1,0 km vazdušne udaljenosti južno od predmetne parcele

Snadbjevanje predmetnog objekta autoservisa vodom za piće, sanitarnom i higijenskom vodom riješeno je priključkom na gradsku vodovodnu mrežu opštine Šipovo.

Sanitarno - fekalne otpadne vode odvođe se u javni gradski kanalizacioni sistem, a prema Pravilniku o postojanju javne kanalizacije za područja gradova i naselja ("Sl. glasnik Republike Srpske", br. 44/01). Oborinske vode sa krovnog pokrivača objekta, kao i vode sa manipulativnih površina preko slivnog, betonskog kanala, odvođe se takođe u pomenutu gradsku kanalizacionu mrežu. Otpadne vode nastale prilikom čišćenja prostora za rad - putem taložnih filtera koji se redovno čiste, odvođe se betonskim kanalom ispred servisa u taložnik sa rešetkom.

Tehnološke otpadne vode u predmetnom preduzeću nema, a otpadna ulja koja se pojavljuju prilikom procesa rada se direktno pomoću usisnog aparata sakupljaju u burad.

Za potrebe predmetnog dokumenta dana 03. 01. 2025. god. izvršena su sljedeća indikativna mjerenja nultog stanja:

- Mjerenje buke
- Indikativno mjerenje kvaliteta vazduha

Na osnovu dobijenih rezultata izmjerenog ekvivalentnog nivoa buke, kao i koncentracije indikativnih parametara kvaliteta vazduha, konstatujemo da vrijednosti na mjernim mjestima ne prelaze granične vrijednosti prema važećim pripadajućim Pravilnicima.

Svi zaključci i mjere zaštite, koji su proistekli iz ovog Dokaza predstavljaju obavezu koja se mora ugraditi u plansku i projektnu dokumentaciju i ispoštovati u procesu eksploatacije predmetnog postrojenja.

Usvajanjem predloženih mjera u pogledu planova i tehničkih rješenja zaštite životne sredine, predmetni Investitor ispunjava propisane uslove u skladu sa Zakonom o zaštiti životne sredine ("Sl. glasnik Republike Srpske", br.71/12, 79/15) Zakonom o zaštiti vazduha ("Sl. glasnik Republike Srpske", br.124/11) Zakonom o upravljanju otpadom ("Sl. glasnik Republike Srpske", br.111/13, 106/15, 16/18, 70/20, 63/21) Zakonom o vodama ("Sl. glasnik Republike Srpske", br.50/06, 92/09, 121/12, 74/17) Zakonom o zaštiti prirode ("Sl. glasnik Republike Srpske", br. 49/24) te drugim zakonima koji uređuju oblast zaštite životne sredine i njihovim odgovarajućim podzakonskim aktima.

Na lokaciji postrojenja je potrebno uspostaviti monitoring svih segmenata životne sredine koji mogu biti narušeni tokom izvođenja radova, kao i u toku eksploatacije, radi postizanja visokog nivoa zaštite životne sredine u cjelini. Za sprovođenje mjerenja potrebno je angažovati za to ovlaštene institucije.

Plan monitoringa - Mjesta, način i učestalost mjerenja utvrđenih parametara

Faza eksploatacije	Predmet monitoringa	Parametar monitoringa	Mjesto	Vrijeme Stalan/Povremen	Razlog monitoringa određenog parametra
	Kvalitet vazduha	Mjerenje parametara kvaliteta vazduha CO , SO_2 , NO_2 i PM_{10} na lokaciji postrojenja	U krugu objekta	Po nalogu nadležnog Inspektora/u slučaju incidenta	Utvrđivanje uticaja na kvalitet vazduha
	Nivo buke	Izvršiti mjerenje nivoa buke u krugu postrojenja	Na lokaciji objekta	Jednom u dvije godine ili po nalogu nadležnog Inspektora/u slučaju incidenta	Utvrđivanje uticaja buke na životnu sredinu
	Kvalitet vode	Izvršiti analizu voda na određenom emisionom mjestu	Na separatoru prije ispusta	Jednom u dvije godine ili po nalogu nadležnog inspeksijskog organa/ u slučaju incidenta	Utvrđivanje uticaja otpadnih voda na kvalitet površinskih i podzemnih voda
	Kvalitet zemljišta	Fizičko-hemijska analiza zemljišta u skladu sa propisima	Izvršiti analize uzoraka na lokaciji	U slučaju incidentnih situacija ili po nalogu inspekcije	Utvrđivanje uticaja na kvalitet zemljišta
	Odlaganje otpada	Mjesta za odlaganje otpada	Lokacija objekta	Svakodnevno	Izvođač/javno komunalno preduzeće.
	Vrste i ekosistemi	Prisustvo, sastav, brojnost indikatorskih vrsta u skladu sa ekspertskim mišljenjem i uticajem ugrožavajućeg faktora	Okolina predmetnih objekata	Po nalogu nadležne inspekcije	Da se utvrdi uticaj specifičnog zagađivača ili dr. ugrožavajućeg faktora na sastav vrsta i zajednica

Na osnovu svega predhodno navedenog i na osnovu uvida u predmetnu lokaciju, **mišljenja smo da su ispunjeni uslovi za izdavanje Ekološke dozvole za predmetni poslovni objekt - Servis za održavanje i popravku motornih vozila, na zemljištu označenom kao k. p. br. 945 i 946/2 k. o. Šipovo, ul. Prve Šipovačke Brigade bb. Šipovo, Investitora MITRIĆ MILENKA iz Šipova, koji svojim radom ne ugrožava životnu sredinu u značajnijoj mjeri, ali je potrebno da sprovodi mjere koje su naložene i koje su propisane Zakonom.**